

Biuletyn

INSTYTUT JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W AMERYCE
POŚWIĘCONY BADANIU NAJNOWSZEJ HISTORII POLSKI

ROK LXXVI (76)

SIERPIEŃ 2020 - LIPIEC 2021

SPONSORZY

Ministerstwa
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Konsulat Generalny
Rzeczypospolitej Polskiej
w Nowym Jorku

NACZELNA DYREKCJA
ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

FUNDACJA NA RZECZ
DZIEDZICTWA NARODOWEGO
IM. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

BIBLIOTEKA
NARODOWA

Autor okładki: Rafał Olbiński
Opracowanie graficzne: Robert Juchno

Instytut Józefa Piłsudskiego w Ameryce
Poświęcony Badaniu Najnowszej Historii Polski

BIULETYN

ROK LXXVI (76)

SIERPIEŃ 2020 – LIPIEC 2021

A Non-for-profit Educational Institution

(Contributions are deductible for income tax purposes – 501(c)(3))

138 Greenpoint Avenue, Brooklyn, NY 11222
tel. 212-505-9077, email office@pilsudski.org
www.pilsudski.org

Władze Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce

wybrane 27 marca 2021 r.

Rada Instytutu

Ewa Babiarz

Agnieszka Brissey

dr Jacek Czarnecki

dr Ewa Krystyna Hoffman-Jędruch

dr Magda Kapuścińska

dr Iwona Drąg-Korga

dr Artur J. Kowalski

Piotr Kumelowski

dr Krzysztof Langowski

Andrzej Pelc

Janusz Skowron

mec. Paweł Szymański

Jerzy Świątkowski

» Rada Instytutu Piłsudskiego. Od lewej: dr Krzysztof Langowski, Andrzej Pelc, dr Iwona Korga, Jerzy Świątkowski, dr Ewa K. Hoffman-Jędruch, Piotr Kumelowski, dr Magda Kapuścińska, dr Artur J. Kowalski, Ewa Babiarz, dr Jacek Czarnecki, Janusz Skowron.

» Leon Wyczółkowski
„Kościół Bernardynów we Lwowie”

Zarząd Instytutu

Prezes i Dyrektor Wykonawczy

dr Iwona Drąg-Korga

Sekretarz Zarządu

dr Jacek Czarnecki

Wiceprezes

dr Ewa Krystyna Hoffman-Jędruch

Skarbnik

Piotr Kumelowski

Wiceprezes

dr Artur Kowalski

Komisja Rewizyjna

Ewa Babiarz - członek

Janusz Skowron - członek

mec. Paweł Szymański - członek

Pracownicy Instytutu

Dyrektor d/s rozwoju

Karolina Obrycki

Stali współpracownicy

red. Andrzej Józef Dąbrowski

Joanna Zielińska

Kierownik biura

Anna Skupień

Radca prawny

Rafał Gawłowski

Marta Talarek

Asystent administracyjny

Małgorzata Skrodzki

Drodzy Przyjaciele, Członkowie i Sympatycy Instytutu

W ciągu ostatniego, bardzo trudnego dla wszystkich roku, Instytut Piłsudskiego nie przerwał swojej działalności, lecz działał i podejmował nowe wyzwania. Musieliśmy, jak wielu z Państwa, nauczyć się nowych rzeczy, stawiać czoła codziennym problemom oraz sprostać nowym wyzwaniom, które pojawiły się przed nami w dobie pandemii. Bardzo zależało nam na tym, aby nasi członkowie, których nie mogliśmy zaprosić do Instytutu na spotkania stacjonarne, mieli wciąż dostęp do ciekawych programów, a badacze z różnych zakątków świata mogli, z pomocą pracowników biura, korzystać z materiałów archiwalnych, niezbędnych w ich pracach naukowych.

Myszę, że udało nam się sprostać oczekiwaniom wielu z Państwa. Na przestrzeni ostatnich miesięcy wykonaliśmy bowiem ponad sześćdziesiąt kwerend archiwalnych i przygotowaliśmy kilkanaście programów dostępnych online. Jesienią 2020 r. zaprosiliśmy wszystkich do wirtualnych odwiedzin naszej Galerii, po której przewodnikiem była dr Joanna Kozak. Zaprezentowaliśmy także kilkuminutowe autorskie filmy o Stanisławie Wyspiańskim, Józefie Mehofferze i Leonie Wyczółkowskim, których prace zdobią ściany naszej Galerii. Z myślą o młodszych sympatykach Instytutu zorganizowaliśmy wirtualne warsztaty świąteczne, zarówno bożonarodzeniowe jak i wiosenno-wielkanocne oraz konkurs plastyczny zatytułowany „Drogi do Niepodległej – w 100. rocznicę Bitwy Warszawskiej”, który odbył się pod patronatem Konsula Generalnego RP w NY, a na który wpłynęło aż sześćdziesiąt jeden pięknych prac.

Wiele czasu poświęciliśmy na opracowywanie naszych zbiorów archiwalnych, modernizację wystawy stałej w Instytucie oraz projekt digitalizacji. Na naszej stronie internetowej www.archiwa.pilsudski.org umieściliśmy ponad pięć tysięcy stron zeskanowanych dokumentów z kolekcji nr 15 – Komitet Obrony Narodowej oraz z kolekcji nr 28 – Legiony Polskie. Z naszej kolekcji fotograficznej wybraliśmy najciekawsze zdjęcia miast polskich i architektury II Rzeczypospolitej, wojska i rządu II RP oraz karty pocztowe, przedstawiające Legiony Polskie. Zachęcam, aby poświęcić chwilę i obejrzeć te piękne czarno-białe fotografie przedstawiające przedwojenny świat.

Od początku 2021 roku zapraszamy Państwa na wirtualne wykłady poprzez komunikator Zoom. Do tej pory naszymi i Państwa gośćmi byli historycy: prof. Mariusz Wótos, prof. Andrzej Chwalba i prof. Marcin Kruszyński oraz aktor, wcielający się w postać rotmistrza Pileckiego, Marek Probosz. W związku z obchodzoną 100. rocznicą III Powstania Śląskiego przygotowaliśmy wraz z Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach ciekawy program dotyczący historii Powstań Śląskich oraz muzeum i jego zbiorów. Zaprosiliśmy także na pokazy filmów dokumentalnych Tomasza Magierskiego pt. „Blinky & Me” i „Broken Dreams” oraz na spotkanie z ich re-

żyserem. Pamiętając o rodakach w dniach naszych świąt narodowych, tj. Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 Maja, Dniu Flagi oraz Dniu Polonii, zadedykowaliśmy wszystkim muzyczny upominek w postaci koncertu młodego i utalentowanego Maksa Kubisia, który wystąpił z przyjaciółmi. Cieszy nas, że ponad 1500 osób obejrzało to wydarzenie. W lipcu odbyła się także IV Edycja Nocy Muzeów poświęcona Armii gen. Andersa w 80. rocznicę powstania. Wsparcia udzieliła nam Ambasador Anna Maria Anders, a wykład poświęcony Generalowi wygłosił prof. Rafał Habielski.

Pracujemy nad rozwojem mediów społecznościowych Instytutu, z których korzystają Państwo coraz częściej, jest więc nam miło poinformować, że naszą stronę na FB śledzi już ponad dwa tysiące osób, co bardzo nas cieszy.

Dziękujemy za wszystkie wyrazy życzliwości, donacje, dary i za to, że pamiętacie Państwo, aby odnawiać członkostwo. Wasza troska o Instytut jest dla nas bardzo ważna i niezbędna w dbaniu o polskie dziedzictwo narodowe tu w Ameryce. Doceniamy każdy przejaw Państwa sympatii dla Instytutu i wsparcia. Razem możemy więcej.

Dr Iwona Drag-Korga
Prezes i Dyrektor Wykonawczy

Fundacja na rzecz Dziedzictwa Narodowego imienia Józefa Piłsudskiego

Fundacja na rzecz Dziedzictwa Narodowego imienia Józefa Piłsudskiego z siedzibą w Łodzi, której założycielem jest nasz Instytut, została zarejestrowana 25 września 2014 r. w KRS pod numerem 0000524177.

Jej celem jest wspieranie działalności naukowej i kulturalnej na rzecz polskiego dziedzictwa narodowego, szczególnie w obszarze archiwalnym, bibliotecznym i muzealnym oraz na rzecz zabezpieczania zbiorów, badania i udostępniania zasobów kultury i dziedzictwa narodowego w Polsce i na świecie. Fundacja przyjmuje donacje od osób prywat-

FUNDACJA NA RZECZ
DZIEDZICTWA NARODOWEGO
IM. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

nnych i instytucji, które można przelewać na konto 34 1090 2590 0000 0001 2601 3346 w Banku Zachodnim WBK.

Podziękowania

Rada i Zarząd Instytutu Piłsudskiego dziękują:

» **Kancelarii Prezesa Rady Ministrów**

– za fundusze przyznane, w ramach zadania publicznego dotyczącego pomocy Polonii i Polakom za granicą, na digitalizację dokumentów z zespołu nr 15 „Komitet Obrony Narodowej” oraz wsparcie działalności statutowej Instytutu w I i IV kwartale 2020 roku

» **Ministerstwu Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu we współpracy z Narodowym Instytutem Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą Polonika**

– za przyznanie funduszy, poprzez Fundację na rzecz Dziedzictwa Narodowego im. J. Piłsudskiego, na digitalizację dokumentów z zespołu nr 28 „Legiony Polskie, Polska Organizacja Wojskowa, Naczelny Komitet Narodowy, Związek Strzelecki”

» **Ministerstwu Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu**

– za przyznanie funduszy, w ramach pierwszej edycji Programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pt. „Wspieranie Archiwów, Bibliotek i Muzeów poza Krajem”, przeznaczonych na programy edukacyjne online, publikacje, digitalizację i działalność statutową IJP w okresie od 1 kwietnia do 30 września 2020 roku

» **Ministerstwu Spraw Zagranicznych RP poprzez Konsulat Generalny RP w Nowym Jorku**

– za wsparcie dwóch projektów:

- * konkursu plastycznego dla dzieci i młodzieży polonijnej „Drogi do Niepodległej - w 100. rocznicę Bitwy Warszawskiej” oraz
- * serii wykładów online w ramach cyklu „Spotkania z historią”

» **Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej**

– za wsparcie działalności statutowej Instytutu, programów edukacyjnych oraz projektu digitalizacji

» **Miastu Nowy Jork – Department of Cultural Affairs**

– za wsparcie finansowe programów edukacyjnych i artystycznych

Wszystkim darczyńcom bardzo dziękujemy, zarówno za donacje pieniężne, jak i za dary rzeczowe w postaci książek, pamiątek historycznych i obrazów.

Donacje pieniężne (\$200 i więcej na dzień 30 lipca, 2021 roku)

07/21/20	Polish & Slavic Federal Credit Union	\$2,000.00
07/28/20	Mr. & Mrs. Allan J. & Anna K. Snape, Snape Family Fund	\$500.00
08/04/20	Halina Pawlowicz Revocable Trust	\$2,000.00
09/24/20	Mr. Gerald G. Janusz	\$200.00
09/27/20	Ursula Zaba- Donation in Memory of Matthew Zaba	\$300.00
09/29/20	Syrena Bakery, Inc.	\$200.00
09/29/20	Dr. Jan A. Czekajewski	\$300.00
10/07/20	Jepol Construction	\$300.00
10/07/20	Ms. Agnes Murawski	\$200.00
10/15/20	Mr. Louis Dejoy & Mrs. Aldona Z. Wos	\$500.00
10/20/20	Mrs. Hanka J. Gutkowska	\$8,404.00
10/29/20	Estate of Gizela Maria Gawronski (spadek)	\$7,643.00
11/05/20	Polish & Slavic Federal Credit Union	\$5,000.00
11/10/20	Mr. Michael Krzemien	\$200.00
11/15/20	Mr. & Mrs Christopher & Alicja Winnicki	\$200.00
11/24/20	Ms. Nancy Melninger, Head of Business Management Strategic Financial Services - Donation in Memory of Matthew Zaba	\$250.00
11/29/20	George Bobinski	\$500.00
12/01/20	Ms. Krystyna Vaughan	\$250.00
12/15/20	The Polish Museum of America	\$250.00
12/15/20	Polish Supplementary School Council of America Inc	\$200.00
12/22/20	Mr. & Mrs. Norman & Hanna Kelker	\$250.00
12/29/20	Polonia Technica Inc.	\$500.00
12/29/20	Mr. & Mrs. Michael & Regina Pajak	\$250.00
12/29/20	Mr. & Mrs. Allan J. & Anna K. Snape, Snape Family Fund	\$500.00
12/29/20	Anonimowy Darczyńca	\$1,000.00
01/07/21	Bogusław Wojcieszuk	\$240.00
01/29/21	Piotr Chomczyński	\$500.00
02/23/21	Helena Modjeska Art & Culture Club	\$400.00
02/28/21	Polish & Slavic Federal Credit Union	\$2,500.00
03/06/21	George S. Bobinski	\$500.00
04/29/21	George L. Morgan	\$250.00
05/13/21	John F. Skibiski	\$250.00
05/13/21	Bozena Nowicka McLees	\$1,000.00
05/13/21	Polish & Slavic Federal Credit Union	\$5,000.00
06/01/21	Magda Kapuscinski	\$1,000.00
07/13/21	Gloria L. Lowe & Franklin Lowe	\$200.00
07/27/21	Mr. & Mrs. Allan J. & Anna K. Snape, Snape Family Fund	\$500.00

Apelujemy o przekazywanie do Instytutu Piłsudskiego pamiątek rodzinnych, korespondencji i innego rodzaju zbiorów o wysokiej wartości historycznej.

W archiwum IJP znajdują odpowiednie miejsce.

Współpracownicy i wolontariusze

Działalność Instytutu w dużej mierze opiera się na pracy wolontariuszy, którzy pomagają w porządkowaniu dokumentów, ich opisywaniu i skanowaniu. Nasi wolontariusze to studenci, uczniowie szkół średnich oraz inne osoby dysponujące wolnym czasem.

Aby zostać wolontariuszem w Instytucie nie trzeba posiadać specjalistycznej wiedzy, gdyż na miejscu prowadzimy potrzebne szkolenia dla wszystkich chętnych, którzy chcą dołączyć do naszego zespołu. Serdecznie zapraszamy.

» *Barbara Lech*

» *Dominik Dajka*

» *Danuta Niewiadomska*

Najbardziej aktywnymi osobami pracującymi pro bono w okresie sprawozdawczym byli: Barbara Lech, Dominik Dajka, Danuta Niewiadomska. Ten rok był inny od poprzednich i z powodu pandemii nie wszyscy mogli odwiedzać nas tak często, jak dotąd, ale wciąż wspomagają nas: Anna Biesiadecka, Aleksandra Korga, Jolanta Szczepkowska, Karolina Niepokój, Ksenia Winnicki. Mamy nadzieję, że już wkrótce wszystko wróci na normalne tory i będziemy pracować w dużym gronie.

Stałymi współpracownikami Instytutu, którzy pracują przy digitalizacji, opisywaniu i opracowywaniu dokumentów są Joanna Zielińska oraz red. Andrzej Józef Dąbrowski.

» *Joanna Zielińska*

» *Andrzej Józef Dąbrowski*

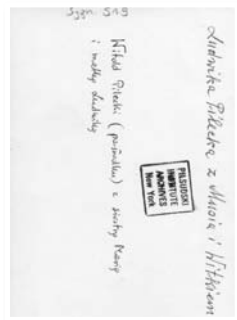
Dziękujemy wolontariuszom i współpracownikom za rzetelną pracę i czas poświęcony dla Instytutu.

Kwerendy

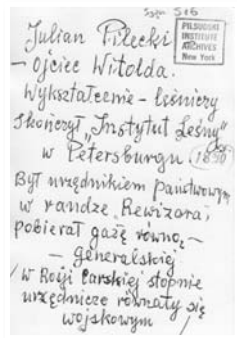
W okresie sprawozdawczym wykonaliśmy ponad sześćdziesiąt kwerend na zamówienie osób prywatnych i instytucji z różnych zakątków świata. Cieszy nas fakt, że możemy wiele osób wspomóc w poszukiwaniach, bowiem większość kwerend kończy się pomyślnie i udostępniamy zamówione dokumenty i zdjęcia w formie skanów lub kopii. Poniżej przykłady próśb i zamówień złożonych na adres Instytutu w roku sprawozdawczym.

Wpłynęło do nas wiele próśb od badaczy i naukowców, poszukujących materiałów do powstających prac naukowych, publikacji czy rozpraw. Proszono nas, między innymi o: skany protokołów z obozu dla DP w Borstel, o fotografie i ewentualne informacje dot. Edmunda Straucha – powojennego prezesa Towarzystwa Rzemieślników i Robotników Polskich im. J. Piłsudskiego w Paryżu, o informacje dotyczące Feliksa Gadomskiego, potrzebne do mającej powstać rozprawy doktorskiej na temat życia i działalności w. w. oraz o dokumenty dotyczące prof. Stanisława Swianiewicza, których poszukiwał do swojej pracy badawczej pracownik Instytutu Studiów Politycznych PAN.

Udostępniliśmy też dużo materiałów dla różnych instytucji, które zwracały się z prośbą o odszukanie w naszym archiwum dokumentów niezbędnych do powstających filmów, wystaw czy publikacji. I tak: **Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w Warszawie** zwróciło się z prośbą o udostępnienie skanów zdjęć z kolekcji nr 154 potrzebnych do powstającej publikacji o rtm. Witoldzie Pileckim, **Konsulat RP w Szanghaju**, planujący otwarcie wystawy, skierował do nas prośbę o skany *Echa Szanghajskiego*, **Oddziałowe Biuro Badań Historycznych IPN we Wrocławiu** zamówiło skany listów Józefa Jaklicza (kolekcja 49) z Leonem Nowosielskim, **Polska Redakcja Działu Programów Europejskich w Bonn** przysłała prośbę o materiały dot. Aleksandra Milewskiego potrzebne do powstającego artykułu o nim, a **Muzeum Pileckich** zwróciło się

» Kwerenda dotycząca rtm. Witolda Pileckiego

z prośbą o udostępnienie skanów zdjęć Witolda Pileckiego z kolekcji 151 oraz skany dokumentów z kolekcji osobowej 154 dot. rotmistrza Pileckiego.

Mieliśmy też wiele zapytań od różnych fundacji, od osób prywatnych, poszukujących swoich przodków oraz od hobbystów, którzy żywo interesują się historią. Cieszymy się, że mogliśmy pomóc większości z nich, jak chociażby: Fundacji Pamięci Policji Państwowej II RP, która otrzymała skany archiwaliów dotyczących Policji Państwowej okresu II RP, Fundacji Instytut Łukasiewicza, przygotowującej publikację poświęconą Armii Polskiej we Francji, która otrzymała skany fotografii Jana Bartmańskiego – głównego naczelnika Sokolstwa Polskiego w Ameryce, grupie rekonstrukcji historycznej związanej ze stowarzyszeniem „Pancerny Skorpion”.

To tylko niektóre z zamówień, które zrealizowaliśmy. Ponieważ archiwum i biblioteka Instytutu wciąż pozostają nieczynne, zachęcamy do składania zamówień drogą elektroniczną oraz do sprawdzania naszej strony internetowej, gdzie w zakładce *Instytut Cyfrowy/kolekcje archiwalne online*, znajduje się pokazny zbiór zdigitalizowanych i dostępnych materiałów.

Archiwum i biblioteka

W okresie sprawozdawczym kontynuowany był, mimo trwającej pandemii, projekt digitalizacji. Trwały prace nad digitalizacją następujących kolekcji:

- » kolekcja nr 15 – Komitet Obrony Narodowej (kontynuacja, 2500 stron)
- » kolekcja nr 28 – Legiony Polskie, Polska Organizacja Wojskowa, Naczelny Komitet Narodowy, Związek Strzelecki (2500 stron)
- » kolekcja nr 151 – podseria 5 – wybrane fotografie (500 sztuk) przedstawiające miasta II RP, wojsko, rząd i armię
- » kolekcja nr 126 – Kartofilia – wybrane karty pocztowe z okresu Legionów Polskich 1914-1918 (100 sztuk)

Wszystkie opracowane materiały dostępne są bezpłatnie poprzez stronę internetową Instytutu:

<http://archiwa.pilsudski.org/>

Na bieżąco są także opracowywane wszystkie nowe książki napływające do biblioteki. Katalog biblioteczny jest ogólnie na stronie:

<http://www.pilsudskilibrary.org/>

W okresie sprawozdawczym unowocześniliśmy też gabloty wystawowe w Galerii. Zapraszamy do odwiedzania Instytutu.

» Por. Tymon Meehan przekazuje do zbiorów Instytutu cenne egzemplarze książek i pamiątki historyczne

Kalendarium wydarzeń

76. rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego

» 1 sierpnia pracownicy Instytutu wzięli udział w uroczystym wciągnięciu na maszt biało-czerwonej flagi z kotwicą – symbolem Polski Walczącej. Organizatorem wydarzenia, które miało miejsce przy McGuinness Blvd. w dzielnicy Greenpoint, była Polsko-Słowiańska Federalna Unia Kredytowa. Dokładnie o godz. 17:00 czasu warszawskiego (11:00 w Nowym Jorku) flagę na maszt wciągnęła Danuta Szlajmer, która jako siedemnastolatka brała udział w walkach 9 kompanii batalionu „Kiliński”; pełniła w powstaniu rolę łączniczki i sanitariuszki. W uroczystości wzięła też udział Rita Cosby, znana amerykańska dziennikarka, której ojciec walczył w powstaniu warszawskim. Flaga powiewała w polskiej dzielnicy przez 63 dni – tyle, ile trwał powstańczy zryw w Warszawie.

» Danuta Szlajmer podczas wciągania flagi

» W ramach upamiętnienia rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego przedstawiliśmy w pierwszych dniach sierpnia prezentację filmową, w której zaprezentowane zostały najciekawsze zbiory z naszego archiwum poświęcone uczestnikom Powstania Warszawskiego.

» Kadr z prezentacji filmowej o PW

Przypomnieliśmy też historię Stefana Kopra, dziennikarza i autora relacji oraz zdjęć z Powstania Warszawskiego, jak też historię jego żony Zofii – pielęgniarki, uratowanej przez Stefana z Getta Warszawskiego.

Przedstawiliśmy również opowieść o młodych kobietach – Ewie Matuszewskiej ps. Mewa i Krystynie Wańkowicz ps. Anna, które oddały życie za Polskę. Pierwsza z nich to córka założyciela naszego Instytutu – Ignacego Matuszewskiego, natomiast druga to córka pisarza – Melchiora Wańkowicza. Obie zginęły w Powstaniu Warszawskim, ratując rannych.

W zbiorach Instytutu znajdują się też dodatkowe materiały związane z Powstaniem Warszawskim, m.in. książki Aleksandry Ziółkowskiej-Boehm, obraz Lubomira Tomaszewskiego – powstańca warszawskiego – przedstawiający scenę z powstania oraz biało-czerwona opaska, którą nosili Powstańcy.

Zapraszamy do obejrzenia w.w. prezentacji filmowej, która dostępna jest na naszym kanale youtube.

Obchody 100-lecia Bitwy Warszawskiej

» W przeddzień rocznicy 100-lecia Bitwy Warszawskiej prezes Instytutu dr Iwona Korga oraz przedstawiciele Rady Dyrektorów IJP, Janusz Skowron i Jerzy Świątkowski, złożyli pod pomnikiem Marszałka Piłsudskiego kwiaty.

» Janusz Skowron, Iwona Korga, Jerzy Świątkowski

» 15 sierpnia, chcąc uczcić 100-lecie Bitwy Warszawskiej, zaprosiliśmy wszystkich do wspólnego świętowania i przypomnienia sobie tych ważnych wydarzeń. Przygotowaliśmy specjalnie na tę okazję prezentację filmową, która przedstawia najważniejsze kolekcje dotyczące wojny polsko-bolszewickiej uratowane z płonącej Warszawy w 1939 r. i przechowywane w archiwum Instytutu. Pisaliśmy o tym szerzej w poprzednim Biuletynie.

W filmie zaprezentowane zostały dokumenty i zdjęcia poświęcone Bitwie Warszawskiej. Przypomniano też historię 7 Eskadry Myśliwskiej im. Tadeusza Kościuszki, w której walczyli Amerykanie, wśród nich m.in. Merian C. Cooper, którego odznaczenia znajdują się w Instytucie. Wszystkich, którzy jeszcze nie widzieli filmu, zapraszamy do obejrzenia materiału, który dostępny jest na naszym kanale youtube.

» W związku z obchodami 100-lecia Bitwy Warszawskiej Instytut Piłsudskiego otrzymał też specjalny list gratulacyjny od Członka Rady Miasta Nowy Jork pana Roberta Holdena.

Aplikacja Szlakami Polski Niepodległej 1914-1922

W sierpniu zaprezentowaliśmy też pierwszą mobilną aplikację historyczną przygotowaną w Polsce w języku polskim i angielskim, która powstała w Instytucie Historii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie w zespole kierowanym przez prof. Jana Pomorskiego.

Aplikacja Szlakami Polski Niepodległej 1914-1922/Polish Roads to Independence 1914-1922 jest dostępna bezpłatnie na smartfony i tablety poprzez Google Play i Apple Store.

Dzięki tej aplikacji sympatycy historii, młodzież i dorośli mogą przenieść się w czasie do okresu formowania się II Rzeczypospolitej. W przestrzeni wirtualnej przygotowano pięć szlaków historycznych. Każdy z tych szlaków to jedna interaktywna lekcja historii wzbogacona o wyjątkowe mapy, multimedia, zdjęcia i dokumenty źródłowe. Gorąco polecamy tę aplikację wszystkim sympatykom historii.

Wiecej szczegółów o aplikacji można znaleźć na stronie:

<https://www.pilsudski.org/pl/nawosci/977-szlakami-polski-niepodleglej-1914-1922-interaktywny-atlas-historyczny-2>

Polska sztuka w Instytucie

» 8 września rozpoczęliśmy serię *Polska sztuka w Instytucie*. W pierwszym, wrześniowym odcinku przedstawiliśmy materiał zatytułowany „Zbiory galerii malarstwa Instytutu Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku”. Wirtualnym przewodnikiem była dr Joanna Kozak, historyk sztuki, która opowiedziała o naszej kolekcji malarstwa. Galeria Instytutu zawiera pokaźny zbiór obrazów olejnych, akwareli, rysunków i rycin (w sumie ponad 250 pozycji). W zbiorze tym uwagę zwracają prace wielu wybitnych artystów: Jana Matejki, Juliusza Kossaka, Józefa Brandta, Wojciecha Gersona, Leona Wyczółkowskiego, Aleksandra Gierymskiego, Juliana Fałata, Jacka Malczewskiego i Stanisława Wyspiańskiego.

» Dr. Joanna Kozak

» 24 września udostępniliśmy online drugi odcinek serii *Polska sztuka w Instytucie*, w którym znalazł się materiał zatytułowany „Malarstwo Leona Wyczółkowskiego”.

W prezentacji, zrealizowanej przez zaprzyjaźnioną z Instytutem Annę Tarnawską, przedstawiona została twórczość tego wielkiego malarza i zaprezentowano obrazy, które znajdują się w kolekcji Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce. Leon Wyczółkowski to czołowy malarz, grafik i rysownik Młodej Polski, wybitny reprezentant nurtu realistycznego w polskiej sztuce. Twórca wszechstronny, eksperymentujący z wieloma stylami i technikami malarskimi, miłośnik polskiej przyrody oraz zabytkowej architektury polskich miast. Jego obrazy z kolekcji Instytutu przedstawiają starą zabudowę Krakowa, Lublina, Lwowa oraz warszawskiej Starówki.

» 30 września przedstawiliśmy kolejny film – tym razem bohaterem odcinka był Stanisław Wyspiański i jego malarstwo. Przybliżyliśmy twórczość tego malarza, dramaturga, poety i architekta. Instytut posiada dwie pastele Wyspiańskiego: „Portret Dziewczynki” i „Lutnista”.

» Stanisław Wyspiański
„Portret Dziewczynki” i „Lutnista”

» 9 października przedstawiliśmy prezentację dotyczącą Józefa Mehoffera – ucznia Jana Matejki i bliskiego przyjaciela Stanisława Wyspiańskiego. W galerii Instytutu znajduje się obraz autorstwa Mehoffera „Matka Boska Bolesna”. Darczyńcami prezentowanych w serii *Polska Sztuka w Instytucie* obrazów byli Aleksander Meleń Korczyński oraz Stanisław i Zofia Jordanowscy.

» Józef Mehoffer
„Matka Boska Bolesna”

Wszystkie prezentacje filmowe z cyklu *Polska sztuka w Instytucie* dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej i są dostępne do obejrzenia online: www.pilsudski.org

» 31 października, w przeddzień Wszystkich Świętych, pracownicy Instytutu udali się na Cmentarz Weteranów w Amerykańskiej Częstochowie w Doylestown, gdzie na grobach byłych członków Rady Instytutu – płk. Janusza Krzyżanowskiego i Jana Weiss-Telmany, zapalili znicze. Tego dnia na Cmentarzu Wojskowym, gdzie spoczywają weterani wojenni, trwała akcja sprzątania i dekorowania grobów, zorganizowana przez Stowarzyszenie Pamięć. Dzięki współpracy harcerzy, weteranów oraz polonijnych uczniów i ich rodziców, krzyże na cmentarzu zostały pięknie przyozdobione biało-czerwonymi wstążkami.

» Udekorowane mogiły na Cmentarzu Weteranów

» 11 listopada obchodziliśmy Narodowe Święto Niepodległości. Kłaniamy się tym, którzy skorzystali z zaproszenia i zechcieli w tym dniu odwiedzić Instytut i świętować razem z nami. W ramach obchodów Święta Niepodległości zaprezentowaliśmy też wywiad, jaki Monika Adamska z Radia Rampa przeprowadziła z panią prezes IJP.

» Wywiad Moniki Adamskiej z dr Iwoną Korgą z okazji Dnia Niepodległości

Dr Iwona Korga opowiedziała o działalności i misji Instytutu, skupiając się na działaniach, jakie Instytut podjął w okresie pandemii.

» 12 listopada ogłosiliśmy Konkurs plastyczny „Drogi do Niepodległej – w 100. Rocznicę Bitwy Warszawskiej”. Konkurs skierowany był do dzieci i młodzieży polonijnej i odbył się pod honorowym patronatem Konsulatu Generalnego RP w Nowym Jorku Adriana Kubickiego.

» 15 grudnia odbyło się spotkanie jury i rozstrzygnięcie w.w. konkursu. Na adres IJP napłynęło prawie 60 prac! Komisja, w skład której weszli Agnieszka Wilczyńska, Janusz Skowron i Jerzy Świątkowski, nie miała łatwego zadania.

Nagrody i wyróżnienia przyznano w dwóch kategoriach wiekowych: 7-12 lat oraz 13-17 lat. Oficjalne ogłoszenie wyników konkursu nastąpiło 12 stycznia 2021 r.

Dzięki uprzejmości i życzliwości Konsula Generalnego Adriana Kubickiego, który objął konkurs patronatem honorowym, wręczenie nagród odbyło się w pięknych wnętrzach Konsulatu RP na Manhattanie. Ze względu na ograniczenia związane z pandemią w spotkaniu mogli uczestniczyć tylko laureaci z towarzyszącym każdemu jednym opiekunem oraz kilka osób reprezentujących organizatorów wydarzenia.

Najważniejszymi gośćmi tego dnia były dzieci i młodzież. Na uroczystości obecni byli także: Konsul Generalny Adrian Kubicki, Wicekonsul Mateusz Gmura, prezes Centrali Polskich Szkół Doksztalających (partner konkurs) dr Doro- ta Andraka, prezes IJP dr Iwona Korga, jury konkursu w osobach: przewodniczącego Janusza Skowrona, Agnieszki Wilczyńskiej i Jerzego Świątkowskiego oraz koordynator konkursu z ramienia organizatora – Małgorzata Skrodzki.

» Komisja konkursowa podczas pracy

» Laureaci konkursu w towarzystwie organizatorów i gospodarzy. Konsulat Generalny RP, Manhattan.

Wyróżniono 12 osób, którym wręczone zostały dyplomy oraz nagrody rzeczowe ufundowane przez Instytut Piłsudskiego, nagrody książkowe ufundowane przez Konsulat Generalny RP oraz nagrody pieniężne ufundowane przez Centralę Polskich Szkół Doksztalających w Ameryce.

» 16 grudnia zaprosiliśmy dzieci na Warsztaty Świąteczne, które w tym roku mogły odbyć się tylko drogą internetową. Chcąc podtrzymać tradycję Instytutu, który od lat zaprasza swoich najmłodszych sympatyków na warsztaty, postanowiliśmy zaproponować chętnym wirtualne spotkanie, które przygotowała i poprowadziła Krystyna Pituła, nauczyciel polonijny oraz animator kultury.

» 4 lutego odbyło się spotkanie w formie webinaru z polsko-amerykańskim aktorem Markiem Proboszem. W trakcie spotkania nasz gość opowiadał o swoich projektach artystycznych związanych z postacią Rotmistrza Witolda Pileckiego.

» *Spotkanie online z aktorem Markiem Proboszem*

Marek Proboasz od 2005 roku wciela się w postać Rotmistrza Pileckiego: w filmie Ryszarda Bugajskiego pt. „Śmierć Rotmistrza Pileckiego”, poprzez przedstawienia multimedialne o Rotmistrzu Pileckim, nagranie całości Raportów Witolda Pileckiego jako audiobooka na audible.com (10 godz.), aż po nagrodzony na Broadway’u monodram pt. „Ochotnik do Auschwitz: Rotmistrz Witold Pilecki”, który sam wyreżyserował i wyprodukował.

» 16 lutego zaprosiliśmy na wykład o polskiej kawalerii okresu II Rzeczypospolitej. Dr Jacek Czarnecki, wykładowca akademicki z Kingsborough Community College (CUNY) i członek Rady Instytutu, opowiedział o tym, jak w okresie po 1918 r. odrodziła się formacja kawalerii, jak w tym względzie wyglądała Polska w porównaniu z innymi krajami Europy i czy rzeczywiście to kawaleria walczyła z czołgami niemieckimi w czasie kampanii wrześniowej, jak jest to często przedstawiane. Wykład w języku angielskim, zilustrowały rzadkie fotografie z archiwum naszego Instytutu.

» *Kadr z wykładu dr. Jacka Czarneckiego*

» 20 lutego odbył się wykład prof. Mariusza Wołosa zatytułowany „Józef Beck w okowach czarnej legendy”. Spotkanie w formie webinaru odbyło się w ramach cyklu „Spotkania z historią”.

Prof. Mariusz Wołos jest współautorem książki „Józef Beck. Biografia”. Podczas wykładu zostały przybliżone okoliczności powstania pierwszej całościowej biografii Józefa Becka (1894-1944) – postaci wciąż kontrowersyjnej, przez jednych określanej mianem *grabarza Drugiej Rzeczypospolitej*, przez innych uważanej za jedną z najwybitniejszych postaci w świecie polskiej polityki okresu międzywojennego.

Prof. Mariusz Wołos jest absolwentem Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu i pracownikiem naukowym Instytutu Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. W latach 2007-2011 sprawował funkcję dyrektora Stacji Naukowej Polskiej Akademii Nauk w Moskwie i równocześnie był Stałym Przedstawicielem PAN przy Rosyjskiej Akademii Nauk. Jest autorem ponad 200 prac naukowych, w tym monografii i artykułów naukowych. W 2018 r. Instytut Piłsudskiego nagrodził prof. M. Wołosa Medalem Wacława Jędrzejewicza za wybitne osiągnięcia w dziedzinie historii.

- » 13 marca odbył się, w ramach cyklu „Spotkania z historią”, wykład prof. Marcina Kruszyńskiego zatytułowany „O ojcach niepodległości z cienia wielkiej polityki. Życie i działalność gen. Gustawa Orlicz-Dreszera”. Prof. Marcin Kruszyński jest wykładowcą w Lotniczej Akademii Wojskowej w Dęblinie, a także pracownikiem Biura Badań Historycznych IPN. Podczas spotkania prof. M. Kruszyński przybliżył postać gen. Gustawa Orlicz-Dreszera (1889-1936), jednej z najważniejszych osób w gronie współpracowników Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Pretekstem do wykładu był wydany pod koniec 2018 r. album: P. Kardela, M. Kruszyński, „Generał Gustaw Orlicz-Dreszer 1889 – 1936”.

- » 21 marca odbyło się poprzez platformę Zoom spotkanie zorganizowane przez Polski Klub Historyczny *Austin Polish Society*, które poprowadziła Joanna Sokołowska-Gwizdka, vice-president *Austin Polish Society* i red. naczelna magazynu *Culture Avenue*. Gośćmi byli dr Iwona Korga i Tomasz Jędrzejewicz, syn założyciela Instytutu – prof. Wacława Jędrzejewicza. Tematyka spotkania dotyczyła historii i działalności Instytutu oraz relacji ojciec-syn.

» 24 marca prezes Instytutu dr Iwona Korga spotkała się z uczniami klasy szóstej amerykańskiej szkoły publicznej MS 577, mieszczącej się w dzielnicy Brooklyn. Spotkanie, którego inicjatorką była nauczycielka tejże szkoły Katarzyna Wojtowicz, odbyło się poprzez komunikator Zoom i zgromadziło prawie stu uczniów, którzy z widocznym zainteresowaniem wysłuchali wykładu na temat historii i zbiorów Instytutu Piłsudskiego.

» 30 marca opublikowaliśmy film o wiosennych zwyczajach i wielkanocnych tradycjach. Prezentacja ta była naszą propozycją dla młodszych widzów, których z powodu pandemii nie mogliśmy zaprosić na tradycyjne przedświąteczne warsztaty do Instytutu. Film jest dostępny na naszym kanale youtube oraz na profilu FB.

» Warsztaty wiosenno-wielkanocne dla najmłodszych

» 9 kwietnia zaprosiliśmy na projekcję filmu online w reżyserii Tomasza Magierskiego pt. „Blinky & Me” (*Krakowiaczek ci ja*). To opowieść o życiu i pracy pioniera australijskiego kina animowanego, urodzonego w Krakowie Yorama (Jerzego) Grossa. Osią filmu jest podróż Jerzego Grossa do Polski, w którą wybrał się z wnuczętami, aby pokazać im rodzinne strony i opowiedzieć o swoich wojennych losach.

» 12 kwietnia zaprezentowaliśmy kolejny film tego reżysera pt. „Broken Dreams”, który opowiada o losach dwóch sióstr pochodzenia żydowskiego, walczących o przetrwanie w trakcie II wojny światowej. Tomasz Magierski stworzył ten film w oparciu o pamiętnik Reni Spiegel. Dziennik Reni trafił po siedemdziesięciu latach w ręce jej dorosłej już siostry, mieszkającej w Nowym Jorku Ariany/Elżbiety Leszczyńskiej – dzięki temu historia mogła zostać opowiedziana do końca.

» 15 kwietnia odbyło się natomiast spotkanie online z samym reżyserem. Tomasz Magierski, absolwent wydziału operatorskiego Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. L. Schillera w Łodzi, jest także producentem, operatorem filmowym i telewizyjnym. Podczas spotkania opowiedział o swojej pracy nad filmami oraz o nowych projektach.

» 29 kwietnia zaprosiliśmy na wykład prof. Andrzeja Chwalby – historyka, badacza historii społecznej, kulturowej i politycznej XIX-XXI wieku, relacji polsko-rosyjskich, dziejów Krakowa, wykładowcy Uniwersytetu Jagiellońskiego. W latach 1996 – 1999 dziekana Wydziału Historycznego Uniwersytetu

Jagiellońskiego, w latach 1999 – 2005 prorektora UJ ds. dydaktyki. Wiceprezesa Polskiego Towarzystwa Historycznego. Wykład online zatytułowany „Konstytucja 3 Maja 1791. Wydarzenie i dziedzictwo” odbył się z okazji 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja i zgromadził wirtualnie pokaźną publiczność. Pan Profesor przedstawił sytuację polityczną Polski w okresie panowania króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, uchwalenie Konstytucji 3 Maja oraz omówił dziedzictwo Konstytucji 3 Maja do czasów współczesnych.

» 2 maja obchodziliśmy Dzień Polonii i Polaków za Granicą oraz Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej, a 3 maja świętowaliśmy 230. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Z okazji tych znaczących świąt oraz w podziękowaniu za przywiązanie do spraw Polski i życzliwość dla Instytutu zadedykowaliśmy naszym członkom i sympatykom program wokalo-muzyczny w wykonaniu polskich artystów: Maks Kubiś – śpiew, gitara, Joachim Łuczak – skrzypce, bas, Mariusz Dropek – piano.

» *Koncert z okazji Dnia Polonii i Polaków za Granicą*

» 23 maja miały miejsce obchody 80-lecia działalności zaprzyjaźnionego z IJP Stowarzyszenia Polskich Inżynierów i Techników „Polonia Technica” w Stanach Zjednoczonych. Podczas obchodów odsłonięto tablicę pamiątkową, która umieszczona została w kościele św. Stanisława Biskupa i Męczennika na Manhattanie. Polonia Technica przyznała stałemu współpracownikowi Instytutu Józefa Piłsudskiego redaktorowi Andrzejowi Józefowi Dąbrowskiemu odznaczenie i dyplom uznania „za wybitne osiągnięcia publicystyczne i wkład w podniesienie rangi intelektualnej Polonii”. Serdecznie gratulujemy naszemu Koledze zasłużonego wyróżnienia.

» 25 maja odbyło się w Konsulacie Generalnym RP na Manhattanie spotkanie zorganizowane z okazji 230. Rocznicy Konstytucji 3 Maja. Organizatorem spotkania zatytułowanego „230 th anniversary of the Constitution of the 3rd of May, 1791 & The Mutual Pledge of Two Nations” był Konsulat Generalny RP wraz z Konsulatem Generalnym Litwy. Na zaproszenie Konsula Generalnego Adriana Kubickiego, z wykładem poświęconym Konstytucji 3 Maja wystąpił historyk dr Jacek Czarnecki, wykładowca Kingsborough Community College i członek Rady Dyrektorów Instytutu Piłsudskiego.

» 27 maja w Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów i nagród laureatom i wyróżnionym w konkursie

„Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych”. Patronat nad konkursem, którego organizatorem była Centrala Polskich Szkół Doksztalujących w Ameryce, objął Konsul Generalny RP w Nowym Jorku Adrian Kubicki, a Instytut Piłsudskiego był partnerem konkursu.

- » 4 czerwca zaprosiliśmy na wirtualne spotkanie z Janem Plantą, kustoszem Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach. Podczas spotkania zatytułowanego „Powstania Śląskie, historia i ludzie” nasz gość przedstawił historię Powstań Śląskich i historię Ślązaków, którzy w Powstaniach brali udział. Opowiedział o Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach, o jego wystawach, najważniejszych eksponatach oraz programach edukacyjnych dla młodszego i starszego pokolenia. Zaprezentował także obecne wystawy stałe dostępne dla odwiedzających świętochłowickie muzeum. Polecamy to miejsce.
www.muzeumpowstanslaskich.pl

- » 18 czerwca odbyła się uroczystość pożegnania uczniów klasy piątej polsko-angielskiego programu dwujęzycznego w amerykańskiej szkole publicznej nr 34 na Greenpoincie.

Instytut Piłsudskiego od samego początku wspiera ten program poprzez prowadzenie dla dzieci lekcji historii oraz warsztatów, zarówno w szkole, jak i w naszym Instytucie. Staramy się też wspierać nauczycieli, oferując im różne materiały edukacyjne. Podczas tej uroczystości Instytut Piłsudskiego reprezentowała prezes dr Iwona Korga.

- » 7 lipca zaprosiliśmy na IV Edycję Nocy Muzeów, którą zatytułowaliśmy „Armia gen. Andersa w 80-tą rocznicę powstania – historia i ludzie”.

Słowo wstępne i pozdrowienia do naszych członków i sympatyków skierowała pani Ambasador Anna Maria Anders, córka generała Andersa.

» *Senator Anna Maria Anders*

Z wykładem zatytułowanym „Gen. Anders na szlakach

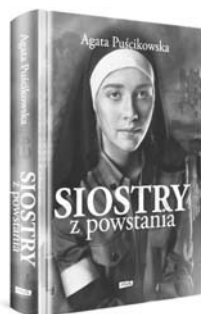
historii” wystąpił prof. Rafał Habielski. Wykład, który odbył się na platformie zoom, dotyczył przejawów aktywności wojskowej i politycznej generała Andersa (począwszy od 1939 r. aż do śmierci), jego znaczenia i powodów popularności, przyczyn wrogości okazywanej mu przez władze komunistyczne, spraw mniej znanych, a wartych wyjaśnienia i pamięci.

- » 13 lipca miało miejsce niecodzienne wydarzenie. Po raz pierwszy w historii, polski okręt wojenny ORP „Wodnik” przyplłynął do Nowego Jorku. Jednostka szkolna ORP „Wodnik”, na której umiejętności nabywają kandydaci na przy-

szłych oficerów Marynarki Wojennej, pojawiła się w Nowym Jorku 13 lipca i cumowała tu przez 4 dni. 15 lipca przedstawiciele Instytutu – prezes Iwona Korga oraz sekretarz zarządu Jacek Czarnecki – na zaproszenie Attache Obrony RP w Waszyngtonie zwiedzili okręt i spotkali się z załogą.

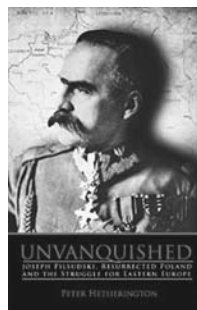
» Dr Iwona Korga i dr Jacek Czarnecki w towarzystwie dowódcy ORP „Wodnik” komandora porucznika Pawła Ogórka

» 28 lipca odbyło się wirtualne spotkanie z Agatą Puścikowską zatytułowane „Siostry z powstania – nieznane historie bohaterkich zakonnice, które walczyły w 1944”.

Podczas webinaru pani Agata opowiadała o swojej pracy i fascynacji tematem dotyczącym udziału w Powstaniu Warszawskim siostr zakonnych – ich poświęcenia i odwagi. Agata Puścikowska jest autorką kilku książek traktujących o zakonnicach walczących obok powstańców warszawskich, ale też o innych kobietach walczących w II wojnie światowej. Jej książki to m.in.: „Siostra na krawędzi”, „Wojenne siostry”, „Siostry z powstania” czy „Waleczne z gór”.

» 3 sierpnia zaprosiliśmy na spotkanie z Peterem Hetheringtonem, autorem książki „Unvanquished. Joseph Pilsudski, Resurrected Poland and the Struggle for Eastern Europe”. Kilka miesięcy temu pojawiła się polska wersja tej książki wydana przez A. M. F. Plus Group. Autor opowiedział o swoich zainteresowaniach historią Polski i okresem II RP.

Wszystkie wymienione wyżej spotkania wirtualne można obejrzeć na stronie Instytutu lub na kanale Youtube. Zapraszamy.

80. rocznica utworzenia Armii gen. Władysława Andersa w Rosji Sowieckiej

W 2021 roku obchodzimy 80. rocznicę utworzenia Polskich Sił Zbrojnych w ZSRR. Umowa między Rządem Polskim na Uchodźstwie, a rządem Rosji Sowieckiej podpisana w dniu 30 lipca 1941 r. otworzyła bramy łagrów i więzień sowieckich dziesiątkom tysięcy polskich obywateli, którzy zostali deportowani przez Rosjan na Syberię, do Kazachstanu i za Ural. 11 sierpnia 1941 roku gen. Władysław Sikorski powierzył dowodzenie armią gen. dyw. Władysławowi Andersowi, doświadczonemu dowódcy, znawcy Rosji, który 29 września 1939 r. został ranny i pojmany przez Sowietów i więziony był najpierw we Lwowie, a później w Moskwie na Łubiance.

» Gen. Władysław Anders

Formowanie się Armii rozpoczęło się we wrześniu w Buzułuku, Tatiszczewie i Tockoje. Ilość ochotników polskich wielokrotnie przekroczyła ustalone ogólnie stany etatowe polskich jednostek wojskowych (30 tys.), powstały nie tylko oddziały męskie, ale także kobiece, do wojska przyjmowano młodzież w wieku 14-18 lat do oddziałów junackich. Przy wojsku gromadziło się wiele tysięcy niedożywionych dzieci, w tym wiele sierot. Polscy żołnierze objęli te dzieci troskliwą opieką i zaczęto organizować szpitale, sierocińce i szkoły.

» Żołnierze Armii Andersa – 1941 r.

W lutym 1942 r. władze sowieckie zaczęły domagać się wyśłania części Armii Andersa na front i obcięły racje żywnościowe. W okresie ofensywy niemieckiej na Kaukaz i bitwy o Stalingrad gen. Anders uzyskał zgodę Stalina na ewakuację sformowanych już oddziałów do Iranu. Ponad 110 tys. Polaków, w tym 36 tys. kobiet i dzieci, opuściło Związek Sowiecki. Polscy żołnierze i cywile przebywali początkowo w obozach w Pahlevi

» Twórcy Armii Polskiej na Wschodzie

i Maszhadzie, a także w Teheranie. Uchodźcy ostatecznie opuścili Iran po kilku miesiącach i zostali ewakuowani do odległych krajów, takich jak: Liban, Palestyna, Indie, Uganda, Kenia, Tanganika, Rodezja Północna i Południowa, Południowa Afryka, Nowa Zelandia i Meksyk.

Polskie Siły zbrojne w ZSRS wyprowadzone z Rosji połączyły się z wojskiem Polskim na Środkowym Wschodzie i powstała Armia Polska na Wschodzie (od 12 września 1942). Armia otrzymała broń i tropikalne mundury. 21 lipca 1943 r. Armia Polska na Wschodzie została przemianowana na 2. Korpus Polski PSZ (Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie), który później walczył m.in. pod Monte Cassino.

Tak w wielkim skrócie przedstawia się historia powstania jednej z najśłynniejszych polskich armii.

W zbiorach Instytutu posiadamy interesujące kolekcje poświęcone gen. Władysławowi Andersowi (kolekcja nr 113), jego żołnierzom, jak też cywilom uratowanym przez Armię.

Zachęcamy do zapoznania się z kolekcją fotograficzną nr 151 – znajdują się tam zdjęcia z okresu formowania Armii Andersa i jej dalszych losów.

» Ćwiczenia w Armii Andersa – 1941 r.

» *Kobiety w Armii Andersa – 1941 r.*

Duża część kolekcji została zdigitalizowana i dostępna jest online na stronie www.pilsudski.org na podstronie Instytut cyfrowy/kolekcje archiwalne online/kolekcja fotografii.

W archiwum posiadamy także kolekcję dotyczącą Jana Erdmana, pracownika Ambasady RP w Kujbyszewie (kolekcja nr 41) oraz zbiór poświęcony Sybirakom – ich wspomnienia i relacje z zesłania (kolekcja nr 29 licząca 118 zapisów).

Na naszym kanale YouTube można zobaczyć wiele odcinków nagranych wspomnień zesłańców, którzy po II wojnie światowej osiedlili się w USA.

Zachęcamy do zapoznania się z tymi unikatowymi materiałami.

Wszystkie zaprezentowane tu fotografie pochodzą z Archiwum Instytutu Piłsudskiego w Ameryce.

» *Obóz przejściowy w Teheranie*

» *Ewakuacja Armii do Iranu*

PILSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

The Pilsudski Institute of America is a **historical society** with one of the largest archival collections about the history of Poland and Polish-Americans in the United States.

Our mission is to promote and preserve information about Poland's fascinating history by organizing cultural events and celebrating patriotic anniversaries.

Thanks to individual and corporate donors, the Institute's doors remain open, and we are able to carry out our vital work of **conserving archival materials and providing access to key historical documents**. Our most precious archival collections relate to the interwar era of the Polish Second Republic (1918-1939).

Membership:

\$30 Student/Senior

\$60 Regular

\$80 Dual

\$120 Non-Profit Organization

\$120 Sustaining member

\$300 Corporations

\$1000 Life Membership

\$5000 Legion of Honor

The Institute is a **private non-profit institution**, and the annual membership dues are the primary source of our budget. Please sign up by filling out the membership form in the back of the Bulletin with a check payable to Pilsudski Institute of America, 138 Greenpoint Avenue, Brooklyn, NY 11222. You can also donate through our website: www.pilsudski.org (we use Paypal).

Legion of Honor of the Pilsudski Institute of America

» *The Polish Legions 1914*

The Legion of Honor, created at the Institute several years ago, is a vital fundraising initiative.

The proceeds of the Legion of Honor are used to allow the Pilsudski Institute to continue its mission of preserving and promoting Polish national heritage, history, and culture in the United States.

Members of the Legion of Honor:

Andrzej J. Beck, George Bobiński, Richard Brzozowski, Piotr Chomczyński, Danna i Andrzej Cisek, Domek Associates Inc. Pamięci Eugenii i Jana Jerzego Piórkowskich, Ewa Hoffman-Jędruch, Magda Kapuścińska, Halina Koralewski, Michael Krzemień, Tadeusz Massalski, Stanisław Milewski, Edward Pińkowski, Krystyna Piórkowska, P&SFCU, Izabela Roman, Henryk Skrodzki, Zdzisław Starostecki, Peter Świącicki, Leszek Wolfram, and others who prefer to stay anonymous.

This year, all who join the Legion of Honor will be honored during the Institute's Gala at the Consulate General of Poland on November 4th, 2021. New members will receive an honorary badge, a replica of the Legionary Cross from 1914.

The names of the Legion of Honor's members are engraved in a commemorative plaque displayed at the Institute Gallery. **The amount of the pledge is \$5,000.** Please contact: Iwona Korga, 212 505 9077 ext. 102 or Karolina Obrycki, kobrycki@pilsudski.org if you are interested in joining the Legion of Honor of the Pilsudski Institute. The Legion's application is also available on the last page of the Bulletin.

100. rocznica III Powstania Śląskiego

» Kurs Plebiscytowy – kwiecień 1920 r.

W roku 2021 obchodzimy setną rocznicę III Powstania Śląskiego. Rozpoczęcie powstania poprzedził plebiscyt, który odbył się 20 marca 1921 roku. Za przynależnością do Polski głosowało 40% mieszkańców, ale Komisja Plebiscytowa zdecydowała o przyznaniu prawie całego obszaru Niemcom. Na wieść o niekorzystnych dla Polski decyzjach podziału wybuchły strajki, które w konsekwencji doprowadziły do wybuchu trzeciego już Powstania Śląskiego. Powstanie wybuchło w nocy z 2 na 3 maja 1921 roku, a dowodził nim Wojciech Korfanty. Walki trwały dwa miesiące – powstańcy zdołali opanować prawie cały obszar plebiscytowy. Najpoważniejsze starcia miały miejsce w okolicach Góry św. Anny.

» Mapa okolic góry św. Anny

» Rozkaz z dn. 24 maja 1921 r.

W III Powstaniu Śląskim wzięto udział około 60 tys. Polaków, prawie dwa tysiące poległo lub odniosło rany. W wyniku tego zrywu Rada Ambasadorów zdecydowała o korzystniejszym dla Polski podziale Śląska. Do Polski przyłączono 46 proc. ludności i 29 proc. terenu, w tym miasta: Katowice, Świętochłowice, Królewska Huta (obecny Chorzów), Rybnik, Lubliniec, Tarnowskie Góry i Pszczyna. Nowy podział był też korzystniejszy gospodarczo, na przyłączonym terenie znajdowały się bowiem 53 z 67 istniejących kopalni, 22 z 37 wielkich pieców oraz 9 z 14 stalowni.

W archiwum Instytutu przechowywana jest od 1943 roku kolekcja dokumentów „Powstania Śląskie” (kolekcja nr 8). Akta te wraz z innymi kolekcjami zostały uratowane we wrześniu 1939 roku z płonącej Warszawy i przewieziono do Rumunii, a potem trafiły do USA i zostały przekazane do archiwum Instytutu. Zbiór ten zawiera materiały personalne dotyczące Powstańców Śląskich tj.

» Lista poległych

szczegółową ewidencję imienną powstańców z uwzględnieniem podziału na poszczególne bataliony i kompanie, spisy ewidencyjne oficerów i podoficerów, lekarzy, sanitariuszy, telefonistek, urzędniczek. Zachowały się także listy i księgi chorych, rannych i zabitych. Zbiory te są odpowiednio zabezpieczone, zakonserwowane i dzięki współpracy z Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych zmicrofilmowane i w części zdigitalizowane. Każdy może z nich korzystać. Zachęcamy do korzystania ze strony www.pilsudski.org

Wspomnienie o Założycielach IJP

W tym roku wspominamy Założycieli Instytutu Piłsudskiego w Ameryce: płk. Ignacego Matuszewskiego w 130. rocznicę urodzin oraz mjr. Henryka Floyar-Rajchmana w 70. rocznicę śmierci. Obydwaj brali udział w walkach o odzyskanie przez Polskę niepodległości, budowali II Rzeczpospolitą, przyjaźnili się. Przez lata spoczywali na cmentarzu Calvary w Nowym Jorku. 18 listopada 2016 r. szczątki płk. Ignacego Matuszewskiego i mjr. Henryka Floyar-Rajchmana zostały ekshumowane, przetransportowane do Polski i 10 grudnia 2016 pochowane z honorami na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie, w kwaterze żołnierzy Wojska Polskiego poległych w wojnie 1920 roku.

Płk. Ignacy Matuszewski – ur. 1 września 1891 r. w Warszawie. Studiował filozofię na Uniwersytecie Jagiellońskim, architekturę w Mediolanie oraz prawo w Dorpacie. W 1917 r. należał do organizatorów Zjazdu Wojskowych Polaków w Petersburgu. Służył w I Korpusie Polskim gen. Dowbór-Muśnickiego i Komendzie Naczelnej Polskiej Organizacji Wojskowej w Kijowie. W niepodległej Polsce pracował m.in. w II Oddziale Naczelnego

Dowództwa, którego został szefem w 1920 r. W latach 1924–26 był attaché wojskowym w Rzymie, pełnił też funkcję m.in. ministra skarbu. We wrześniu 1939 r. kierował ewakuacją polskiego złota. Do Nowego Jorku przybył w 1941 r. Należał do inicjatorów powołania Komitetu Amerykanów Polskiego Pochodzenia. Współzałożyciel Instytutu Józefa Piłsudskiego, którego w latach 1944-46 był wiceprezesem. Zmarł nagle 3 września w 1946 r. w Nowym Jorku.

Mjr. Henryk Floyar-Rajchman – ur. 7 grudnia 1893 r. w Warszawie. Od 1913 r. należał do Związku Strzeleckiego, a po wybuchu I wojny światowej służył w 5. pułku piechoty Legionów. Był uczestnikiem wojny polsko-bolszewickiej. Po wojnie ukończył Wyższą Szkołę Wojenną i w latach 1928–31 pełnił funkcję attaché wojskowego w Tokio. W latach 1933 – 1935 r. był kolejno wiceministrem i ministrem przemysłu i handlu. Poseł na Sejm. We wrześniu 1939 r. brał udział w ewakuacji polskiego złota. W 1941 r. przybył do Nowego Jorku, gdzie rok później przygotowywał Zjazd Związku Obrony Narodowej im. Józefa Piłsudskiego. Współzałożyciel Instytutu Józefa Piłsudskiego, gdzie od 1944 r. wchodził w skład Rady Instytutu, a w latach 1947-51 pełnił funkcję wiceprezesa. Zmarł 23 marca 1951 r. w Nowym Jorku.

In memoriam

Andrzej Pityński

18 września 2020 r. zmarł Andrzej Pityński, zaprzyjaźniony z Instytutem Piłsudskiego polski rzeźbiarz mieszkający w Stanach Zjednoczonych, Kawaler Orderu Orła Białego. Przez lata wspierał Instytut przekazując nieodpłatnie swoje dzieła na różne aukcje artystyczne, których celem było zbieranie funduszy na działalność Instytutu.

Pozostawił po sobie wiele rzeźb i pomników. Do najbardziej znanych dzieł Andrzeja Pityńskiego zalicza się Pomnik Katyński w Jersey City, znajdujący się w prestiżowej lokalizacji nad rzeką Hudson naprzeciw Manhattanu, ale też: Bostoński Pomnik Partyzantów, Pomnik Mściciela w Doylestown i Pomnik Czynu Zbrojnego Polonii Amerykańskiej w Warszawie (tzw. Pomnik Hallerczyków). Pośmiertnie uhonorowany nagrodą *Kustosz Pamięci Narodowej* ustanowionej przez IPN.

Jan Niebrzydowski

9 listopada 2020 r. zmarł w CT w wieku 81 lat Jan Niebrzydowski, wieloletni i szczodry członek Instytutu. Był potomkiem Sybiraka i żołnierza Armii Andersa. Jan Niebrzydowski był znanym działaczem w środowisku polonijnym, pasjonatem historii, kolekcjonerem, autorem wielu artykułów o polskiej armii – opracowane przez Niego materiały pomogły w powstaniu wielu książek dotyczących historii Polski. Za swoją społeczną działalność otrzymał wiele wyróżnień i nagród, z których największą jest Krzyż Oficerski Orderu Zasługi RP, wręczony Mu w 2019 roku przez prezydenta RP Andrzeja Dudę. W zasobach archiwalnych Instytutu znajdują się pamiątki i eksponaty historyczne подарowane przez Jana Niebrzydowskiego.

Dr Janina Januszowska-Thiessen

23 listopada 2020 r. zmarła dr Janina Januszowska-Thiessen, wieloletnia i szczodra członkini Instytutu. Urodziła się w Warszawie, 20 listopada 1928 r. Po wybuchu drugiej wojny światowej działała konspiracyjnie w harcerstwie, później brała też udział w Powstaniu Warszawskim. Po kapitulacji trafiła wraz z innymi jeńcami do Pruszkowa, a stamtąd do obozu Bergen-Belsen. Później została przeniesiona do obozu Oflag IX C Molsdorf i ostatecznie znalazła się w Hitlerjugend Kamp w Turynii, skąd została uratowana przez amerykańskich żołnierzy w kwietniu 1945 r. Końca wojny doczekała służąc w Wojsku Polskim pod dowództwem

brytyjskim. Po całkowitej demobilizacji wyjechała do Irlandii, gdzie zaczęła studia medyczne. W ramach tzw. visitor exchange wyjechała na roczny staż do Stanów Zjednoczonych, gdzie założyła rodzinę i została do końca życia.

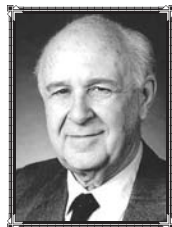
Kpt. Mieczysław Madejski

16 grudnia 2020 r. zmarł w wieku 97 lat kpt. Mieczysław Madejski, Powstaniec Warszawski, długoletni członek Instytutu, szczodry donator, często odwiedzał Instytut i brał udział w spotkaniach upamiętniających Powstanie Warszawskie. W czasie okupacji kontynuował naukę, jednocześnie zajmując się sabotażem. Początkowo uczył się w technikum samochodowym, a w 1942 roku został przyjęty na wydział mechaniczny Wyższej Szkoły Technicznej. W styczniu 1940 roku przyłączył się do ZWZ, został zaprzysiężony i przyjął pseudonim „Marek”. Był dowódcą plutonu „Topolnicki”. W czasie walk powstańczych w Warszawie Mieczysław Madejski raniony był 3 razy. Sytuacja w kraju zmusiła Go do emigracji, na którą zdecydował się w 1969 roku. Od tego czasu żył i działał w Nowym Jorku. W Stanach Zjednoczonych pracował jako inżynier specjalizujący się w aparaturze medycznej. Przeszedł na emeryturę w 1993 roku, a od 1996 był prezesem nowojorskiego oddziału Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

Prof. Wacław Szybalski

16 grudnia 2020 r. zmarł w Madison prof. Wacław Szybalski, uhonorowany przez Instytut Piłsudskiego w 2018 roku Marie Skłodowska-Curie Science Award. Był jednym z najwybitniejszych naukowców polsko-amerykańskich, znanym na całym świecie z ogromnego wkładu naukowego do biologii molekularnej, genomiki i biotechnologii. Jego odkrycia miały kluczowy wpływ na zrozumienie chemicznych podstaw życia i rozwój metod leczenia chorób takich jak rak i AIDS. Pracę naukową prowadził przez ponad 45 lat na Uniwersytecie Stanu Wisconsin w Madison w USA. Wacław Szybalski urodził się we Lwowie 9 września 1921 r. Po ukończeniu renomowanego Gimnazjum nr 8 we Lwowie, studiował chemię na Politechnice Lwowskiej, pracując jednocześnie w legendarnym Instytucie Badań nad Tyfusem i Wirusami. W 1945 r. uzyskał stopień inżyniera chemii na Politechnice Śląskiej, a w 1949 r. obronił doktorat na Politechnice Gdańskiej. W trakcie swojej niezwykle produktywnej kariery naukowej profesor Szybalski uzyskał wiele patentów i opublikował ponad 700 prac naukowych. Za swoje osiągnięcia naukowe był wielokrotnie nominowany do Nagrody Nobla, a doktoraty honoris causa nadały mu: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytet Gdański, Politechnika Gdańska, Gdański Uniwersytet Medyczny i Uniwersytet Jagielloński w Krakowie.

In memoriam

Grażyna Jonkajtys-Luba

8 grudnia 2020 r. w wieku 99 lat zmarła w Polsce Grażyna Jonkajtys-Luba, Sybiraczka, wybitna architektka, przyjaciółka Instytutu i jego wieloletnia wolontariuszka. Podczas wolontaryjnej pracy w Instytucie opracowała i przygotowała dwie duże wystawy historyczne związane z losem zesłańców. Pierwsza dotyczyła dzieci polskich uratowanych w Rosji Sowieckiej przez Armię gen. Andersa, a druga pokazywała formowanie się i drogę bojową tejże Armii i losy jej żołnierzy.

Grażyna Jonkajtys-Luba urodziła się 15 stycznia 1922 r. w Augustowie. W kwietniu 1940 roku została wraz z rodzeństwem i matką deportowana do Kazachstanu. Wróciła do Polski w 1946 roku. Studiowała architekturę na Uniwersytecie Warszawskim. Po studiach pracowała w zawodzie, zdobywając doświadczenie i uznanie w dziedzinie architektury i urbanistyki zarówno w Polsce jak i zagranicą. Kilkanaście lat spędziła w Afryce, pracując w biurach architektonicznych Nigerii i Ghany. Od 1990 roku regularnie odwiedzała Nowy Jork. Odznaczona Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi RP, Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej, Krzyżem Zesłańców Sybiru, Krzyżem Obrońców Kresów Wschodnich, Medalem *Pro Memoria*. Uhonorowana również medalem *Merentibus* za szczególne zasługi w działalności na rzecz Instytutu Piłsudskiego.

Dr Zbigniew Darżynkiewicz

1 marca 2021 r. zmarł dr Zbigniew Darżynkiewicz, nazywany ojcem cytometrii przepływowej. Był długoletnim i bardzo szczodrym członkiem Instytutu Piłsudskiego w Ameryce. W latach 90-tych zasiadał w Radzie Dyrektorów Instytutu, a w roku 2011 za całokształt swojej pracy został przez Instytut Józefa Piłsudskiego nagrodzony Medalem Marii Skłodowskiej-Curie.

Profesor zawsze wspierał sprawy ważne dla Polski i Polonii. Pracując przez wiele lat w Stanach Zjednoczonych nigdy nie zapomniał o swoich korzeniach. Zatrudniał w swoich laboratoriach Polaków, współpracował z polskimi ośrodkami i z Polakami za granicą. Niezależnie od pracy naukowej Zbigniew Darżynkiewicz angażował się także we współdziałanie z polskim ruchem wolnościowym w dobie Solidarności.

Urodził się 12 maja 1936 r. w miejscowości Dżisno w okolicach Wilna. Ukończył z wyróżnieniem medycynę na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym, gdzie później obronił także doktorat. W 1968 roku zdecydował się na wyjazd do Szwecji, gdzie pracował w sztokholmskim Karolinska Institutet. Naj-

lepsze jednak warunki do działalności naukowej znalazł w Stanach Zjednoczonych. W roku 1970 Darżynkiewicz trafił do Boston Biomedical Research Institute. W roku 1975 przeniósł się do najlepszego ośrodka nowotworowego w USA – Memorial Sloan-Kettering Cancer na Manhattanie. Współpracował również z Cornell University i New York Medical College w Valhalla oraz był dyrektorem Brander Cancer Research Institute.

Dr Tomasz Księżyk

7 marca 2021 r. zmarł w wieku 70 lat dr Tomasz Księżyk. Przez długi czas związany był z działalnością Instytutu Piłsudskiego w Ameryce, w którym w latach 1986-1989 zasiadał w Radzie Dyrektorów. Sprawy Polski i Polaków były dla Niego zawsze ważne.

Wychował się w Częstochowie. Wyjechał na studia do Drezna, a potem mieszkał w Warszawie. Do Nowego Jorku przyjechał w 1981 roku z nadzieją na szersze możliwości pracy naukowej w nowo powstającej dziedzinie sztucznej inteligencji. W 1988 roku obronił doktorat z informatyki na New York University. Krótco po tym przeniósł się do Austin w Teksasie, gdzie w końcu mogły do niego dołączyć żona i córki. Dr Tomasz Księżyk mieszkał w Austin do 2016 roku, po czym wrócił do Polski, by tam spędzić emeryturę.

Był miłośnikiem i kolekcjonerem książek, szczególnie tych o historii i sztuce. Cenił sobie bardzo możliwość przeplatania intensywnej pracy nad problemami technicznymi z pogłębianiem zainteresowań humanistycznych.

Antoni Chrościelewski

1 kwietnia 2021 r. zmarł Antoni Chrościelewski, komendant Okręgu 2. Stowarzyszenia Weteranów Polskich w Ameryce. Był wieloletnim członkiem Instytutu Piłsudskiego i szczodrym donatorem. W kwietniu 1940 roku został razem z matką i siostrami wywieziony z rodzinnego Augustowa na Syberię, do północnego Kazachstanu, gdzie spędził 2 lata, a następnie przyłączył się do Armii Andersa. Przeszedł cały szlak szkoleniowy i bojowy 2. Korpusu Polskiego, walczył pod Monte Cassino. W latach 50-tych po przybyciu do Nowego Jorku pracował w amerykańskiej firmie, zdobywając wiedzę i doświadczenie, co pozwoliło mu otworzyć własny biznes. W 1980 roku został Prezesem Polskiego Domu Narodowego na Greenpoincie, cały czas był też związany ze Stowarzyszeniem Weteranów Armii Polskiej w Ameryce. Za swoje wojenne zasługi otrzymał wiele orderów i odznaczeń w tym Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski, który w imieniu prezydenta RP Andrzeja Dudy wręczył Mu konsul generalny RP w NY Adrian Kubicki.

BULLETIN

2020 – 2021

English Summary

Dear Friends, Members and Supporters of the Institute

Throughout this challenging and difficult year we've all had, the Piłsudski Institute did not stop its activities, and continued to operate as well as face and overcome the challenges this year brought. Like many of you, we had to learn new things, face everyday problems as well as new problems that appeared before us during the pandemic. We really wanted our members, who we were not able to invite to the Institute for face-to-face meetings, to still have access to our numerous interesting programs. We also wanted researchers from all over the world to be able to access and use any archival materials necessary for their scientific work, with the help of our office staff.

I hope that we have managed to meet the expectations many of you had. Over the last few months, we have performed over sixty archival queries and prepared over a dozen programs that are available online. In the fall of 2020, we invited everyone to a virtual visit to our Gallery, which was guided by Dr. Joanna Kozak. We also presented original films about Stanisław Wyspiański, Józef Mehoffer and Leon Wyczółkowski, whose works adorn the walls of our Gallery. Thinking about younger supporters of the Institute, we organized virtual holiday workshops, for both Christmas and Easter, as well as an art competition entitled "Roads to Independence - on the 100th anniversary of the Battle of Warsaw", which was held under the patronage of the Consul General of the Republic of Poland in NY, and which resulted in as many as sixty one beautiful pieces of work.

We have devoted a lot of time to developing our archives, modernizing the permanent exhibition at the Institute and further advancing the digitization project. On our website www.archiwa.pilsudski.org we have posted over five thousand pages of scanned documents from collection no. 15 - the National Defense Committee and from collection no. 28 - Polish Legions. From our photo collection we have selected the most interesting photos of Polish cities and architecture during the Second Polish Republic, the army and government of the Second Polish Republic, as well as postcards portraying

» Leon Wyczółkowski
„Kościół Wazytek w Lublinie”

the Polish Legions. I encourage you to take a moment to see these beautiful black and white photographs depicting the pre-war world.

Since the beginning of 2021, we have invited you to virtual lectures via Zoom. Up until now, our guests who've agreed to join our meetings were historians: prof. Mariusz Wołos, prof. Andrzej Chwalba and prof. Marcin Kruszyński as well as the actor who plays the role of Captain Pilecki, Marek Probosz. In correlation with the celebrated 100th anniversary of the Third Silesian Uprising, together with the Museum of Silesian Uprisings in Świętochłowice, we have prepared an interesting program on the history of the Silesian Uprisings and the museum and its collections. We also invited you all to the screenings of Tomasz Magierski's documentary films "Blinky & Me" and "Broken Dreams" and to a meeting with their director. Remembering our countrymen on the days of our national holidays, for example the Anniversary of the Constitution of May 3, Flag Day and Polish Diaspora Day, we dedicated a gift to everyone in the form of a musical concert by young and talented Maks Kubiś, who performed with friends. We are glad that over 1,500 people watched this event. In July, the 4th Edition of the Night of Museums was also held, devoted to Gen. Anders' Army on the 80th anniversary of the uprising. We were supported by Ambassador Anna Maria Anders, and a lecture devoted to the General was delivered by prof. Rafał Habielski.

We are working on the development of the Institute's social media, which you use more and more often, so we are pleased to inform you that our website on FB is already followed by over two thousand people, which makes us very happy.

Thank you for all your kindness, donations, gifts and for remembering to renew your membership. Your concern for the Institute is very important to us and necessary in caring for the Polish national heritage here in America. We appreciate every show of your sympathy and support for the Institute. Together we can do more.

*Iwona Drag-Korga PhD
President*

Acknowledgements

The Board and the Executive Committee of the Piłsudski Institute would like to thank:

» **The Chancellery of the Prime Minister**

– for the funds granted as part of the public task of helping the Polish diaspora and Poles abroad, for the digitization of documents from collection no. 15: „National Defense Committee” and support for the statutory activities of the Institute in the first and fourth quarter of 2020 through the Józef Piłsudski National Heritage Foundation.

» **The Ministry of Culture, National Heritage and Sport in cooperation with the National Institute of Polish Cultural Heritage Abroad, Polonika**

– for granting funds (through the Józef Piłsudski National Heritage Foundation) for the digitization of documents from the collection no. 28 „Polish Legions, Polish Military Organization, Supreme National Committee, Rifleman's Association”.

» **The Ministry of Culture, National Heritage, and Sport**

– for awarding funds under the first edition of the Program of the Minister of Culture and National Heritage entitled „Supporting Archives, Libraries and Museums outside the country”, intended for online educational programs, publications, digitization, and statutory activities of IJP in the period of April 1st to September 30th, 2020.

» **The Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland**

through the Consulate General of the Republic of Poland in New York for supporting two projects:

- An art competition for children and youth of the Polish diaspora „Road to Independence – on the 100th anniversary of the Battle of Warsaw”
- Online lectures as part of the „Meetings with history” series.

» **Polish & Slavic Federal Credit Union**

– for supporting the statutory activities of the Institute, educational programs, and the digitization project.

» **The City of New York – Department of Cultural Affairs**

– for financial support for educational and artistic programs open to the public.

Volunteers

We would like to thank our volunteers who devote their free time to work pro bono at the Institute. Volunteers have been supporting the Institute with their diligent work for years, developing digitized collections as well as aiding office activities and various celebrations at the Institute. From August 2020 to July 2021, only select volunteers helped at the Institute due to pandemic restrictions. We hope to have more volunteers in our office in the upcoming months.

We would like to thank all of our volunteers for their work and time devoted to the Institute.

ACTIVITIES OF THE INSTITUTE

AUGUST 2020 - JULY 2021

Due to pandemic restrictions, our archives and library were not open to the public, however the Institute's crew helped more than sixty researchers and different institutions obtain documents from our archives. Because of our commitment to history, many researchers could continue their work; many institutions, mostly in Europe, could acquire needed documents for their projects including exhibitions, book publishing, and scientific articles.

Our crew also spent time on modernization of our current exhibitions, digitization projects, and online programs. We are happy to announce that on our website www.archiwa.pilsudski.org we have placed over five thousand pages of scanned documents from collection no. 15 - The National Defense Committee and from collection no. 28 - Polish Legions. From our photo collection, we have selected the most interesting photos of the architecture, army, and government of the Second Polish Republic, as well as postcards showing the Polish Legions 1914-1918.

Selection of our online programs

» Anniversary of the Warsaw Uprising

As part of the commemoration of the anniversary of the outbreak of the Warsaw Uprising, at the beginning of August 2020, we presented a film in which the most interesting collections from the Institute's archives dedicated to the participants of the Warsaw Uprising were presented. We recalled the story of Stefan

Koper, journalist and author of reports and photos from the Warsaw Uprising, as well as the story of his wife Zofia - a nurse, rescued by Stefan from the Warsaw Ghetto. We also presented a story about two young women - Ewa Matuszewska (alias Mewa) and Krystyna Wańkowicz (alias Anna), who gave their lives for Poland. The first of them was the daughter of the founder of the Institute - Ignacy Matuszewski, while the second was the daughter of the writer - Melchior Wańkowicz. Both died in the Warsaw Uprising while saving the wounded.

The Institute's collections also include additional materials related to the Warsaw Uprising including books by Aleksandra Ziółkowska-Boehm and a painting by Lubomir Tomaszewski dedicated to the Warsaw Uprising. We invite you to watch the movie presentation, which is available on our youtube channel.

» Celebration of the 100th anniversary of the Battle of Warsaw

On August 15, we celebrated the 100th anniversary of the Battle of Warsaw. Our office prepared a film presentation, which shows the most important collections regarding the Polish-Bolshevik war rescued from Warsaw in 1939 and secured in the archives of the Institute for the last 78 years. The film presents documents and photos devoted to the Battle of Warsaw and the history of the Tadeusz Kościuszko 7th Fighter Squadron in which the Americans, including Merian C. Cooper, whose decorations are presented at the Institute, fought. You can view this film on our youtube channel.

» Polish art at the Institute - film presentations

On September 8, we launched the Polish Art at the Institute series. In the first, September episode, we presented the material entitled " The Gallery at the Józef Piłsudski Institute in New York." Dr. Joanna Kozak, an art historian, presented the Institute's painting collection. The Institute's gallery contains a large collection of oil paintings, watercolors, drawings, and engravings (over 250 items in total). The collection includes works by many outstanding artists: Jan Matejko, Juliusz Kossak, Józef Brandt, Wojciech Gerson, Leon Wyczółkowski, Aleksander Gierzyński, Julian Fałat, Jacek Malczewski, and Stanisław Wyspiański.

On September 24, we made available online the second episode of the Polish Art at the Institute series, which was titled "Paintings by Leon Wyczółkowski." Leon Wyczółkowski was a leading painter, graphic artist and draftsman of Young Poland and an outstanding representative of the realistic trend in Polish art. His paintings from the Institute's collection show the old architecture of Krakow, Lublin, Lviv and Warsaw's Old Town.

On September 30, we presented another film. This time the hero of the episode was Stanisław Wyspiański, painter, poet, and architect. The Institute has two Wyspiański pastels: "Portrait of a Girl" and "Flute Player."

On October 9, we presented the last episode dedicated to Józef Mehoffer - a student of Jan Matejko and a close friend of S. Wyspiański. The Institute's gallery holds one painting by Mehoffer: "Our Lady of Sorrows."

The paintings used in the films were donated to the Institute by Aleksander Meleń Korczyński and Stanisław and Zofia Jordanowski.

All film presentations from the Polish Art at the Institute series were co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland and are available for viewing online at: www.pilsudski.org

» **The fourth edition of the Night of Museums**

On July 7, 2021 we invited you to the 4th Edition of the Night of Museums, entitled "General Anders' Army on the 80th Anniversary - History and People."

A foreword and greetings to our members and supporters were sent by Ambassador Anna Maria Anders, daughter of General Anders. The recording is available on our YouTube channel.

Additionally prof. Rafał Habielski presented a lecture entitled, "Gen. Anders on the trails of history." The lecture, which took place on the zoom platform, covered general Anders' military and political activity (from 1939 until his death), its importance, reasons for his popularity, and reasons for the hostility shown to him by communist authorities.

In our archives we have many different collections regarding gen. Władysław Anders and the Polish Army in Russia including documents, photos and memories.

» **Educational activities and workshops**

During these troubling times we did not forget about the younger generation and delivered special programs for them:

- Christmas decoration workshop online – presentation by Krystyna Pitula
- Easter workshop – film for the youngest members of the Institute introducing Spring and Easter customs.

- On November 12, we announced an art competition: "The Road to Independence - on the 100th Anniversary of the Battle of Warsaw." The competition was aimed at children and youth of the Polish diaspora and was held under the honorary patronage of the Consul General of the Republic of Poland in New York, Adrian Kubicki. The competition's partner was the Polish Supplementary School Council of America. The Awards Gala took place on January 12, 2021 at the Consulate General of RP.

» **Webinar's series**

At the start of 2021, we invited you to virtual lectures via Zoom since we were unable to host onsite meetings. We took the opportunity to invite history professors and other distinguished guests to events:

Prof. Mariusz Wołos - lecture regarding minister Józef Beck and a new book titled: "Józef Beck. Biography".

Prof. Marcin Kruszyński – lecture titled: "About the fathers of independence from the shadow of great politics: The life and activity of Gen. Gustaw Orlicz-Dreszer".

Dr Jacek Czarnecki – lecture titled: “Horsemen in the Age of Armor: The Polish Cavalry (1918-1939)”.

Prof. Andrzej Chwalba – lecture titled: “Constitution of May 3, 1791. Event and Heritage”.

Prof. Rafał Habielski – lecture titled: “Gen. Anders on the trails of history”.

We also organized online talks and events:

- * Webinar with actor Marek Probosz - about his film and acting roles as Witold Pilecki.
- * webinar with filmmaker Tomasz Magierski and screening of his documentary films: “Blinky & Me” and “Broken Dreams”.
- * webinar with museum curator Jan Planta – from the Museum of Silesian Uprisings in Świętochłowice.
- * Special music concert of Max Kubis and friends.

Most lectures and events are available on our Youtube channel.

LISTA CZŁONKÓW INSTYTUTU

LIST OF MEMBERS

Honorowi członkowie Instytutu – Honorary Members of the Institute

Brzeziński Zbigniew, DC

Bułhak Henryk, Poland

Davies Norman, UK

Jaraczewska Jadwiga, Poland

Ochman Wiesław, Poland

Olszewski Jan, Poland

Piasecka Johnson Barbara, NJ

Spula Frank, IL

Wojcik Zbigniew, Poland

Legion honorowy – Honorary Legion

Beck Andrzej J., CT

Bobinski George S., NY

Brzozowski Richard, NY

Chomczyński Piotr, OH

Cisek Danuta i Andrzej, Poland

Domek Associates Inc. Pamięci Eugenii

i Jana Jerzego Piórkowskich

Jedruch Eva Cristina, NJ

Kapuścińska Magda, Poland

Koralewski Halina, NY

Krzemień Michael, NJ

Kumelowski Piotr, NY

Massalski Tadeusz, PA

Milewski Stanisław A., CT

Pinkowski Edward, FL

Piórkowska Krystyna, NY

Polish & Slavic Federal Credit Union, NY

Roman Izabela, IL

Rostek Krzysztof, NY

Skrodzki Henryk, NY

Starostecki Zdzisław J., FL

Święcicki Peter, Poland

Wolfram Leszek J., CA

Członkowie dożywotni – Lifetime members

Anonimowy Członek, PA
Bak Eugene & Barbara, OH
Bak Adam & Ava, NY
Baumgartner Elżbieta, NY
Bernatowicz Mariusz, NJ
Binienda Zbigniew K., AR
Boreyko Christopher, CT
Brown Hank, CO
Burzański Joseph
Chrościelewski Antoni, NY
Chrzanowski Zbigniew, NY
Clark Joanna A., NJ
Conrad John, FL
Czekajewski Jan, OH
Dammont Frederick R., NJ
Darzynkiewicz Zbigniew, NY
Domińczyk Wilson Dagmara, NJ
Drag-Korga Iwona, NY
Dutkowski Mieczysław M.,
Forest Andrew, FL
Golas Adam M., CT
Hirschfeld Elie, NY
Idasiak Bronisław, NJ
Jasiński Andrzej, IL
Jędrzejewicz Tomasz, TX
Jędrzejewicz Kathy, TX
Kabara Roman M., NJ
Klepcka Anna, NY
Kondracki Alojzy, FL
Kondracki Elizabeth, FL
Koralewski Zbigniew, NY
Kudlinski Henryk,
Kut Stanisław, NJ
Lacek Peter, NY
Matecki Caroline E.F.,
Milewski Frank, NY
Nobis Tytus, NY
Nowak Chester M., MA
Pliska Anton, IL
Pogorzelski Janusz, NJ
Pryba von Kashub Wanda, NY
Romański Janusz, PA
Rycek Alicja, NY
Sak Marian, NY
Siniarski-Czaplicki Michał, Poland
Skibiski John F, MA
Skulimowski Marek, NY
Sokołowski Henryk, Ontario
Stadnik Malina, NY
Staszewski Zygmunt, FL
Stoj Marian, CT
Śliwowski Stanisław, NJ
Świętorzecki Maria & Szymon, Canada
Trela Eugene J., OH
Wos Aldona Z. & Dejoy Louis, NC

Członkowie wspierający – Sustaining members

Aleksiejuk Joanna, CT
Auden William, CT
Babiarz Ewa, Poland
Błaszczynski George M., MA
Brissey Agnieszka & Ian T., FL
Burzyński Stanisław R., TX
Ciszewski Grażyna & Lech, NJ
Dadak Kazimierz, VA
Drozd Edward, NJ
Dziuba David J. & Jodie M., IL
Ennis Julia, PA
Federowicz Richard & Martha, PA
Gawłowski Rafał, NY
Gore Joseph E., NJ
Górny Mirosław & Ewa, NY
Grajewski Tomek, CT
Hawiger Jack J., TN
Jaroszyńska-Kirchmann Anna D., CT
Jaworski Tomasz, MD
Josephs Daniel E., IL
Kalata Tomasz, NY
Kantorosiński Zbigniew, DC
Kasperek Christopher, CA
Komorowski Derrick, Kinga T., NY
Klar-Jakubowski Beata, NY
Kohutnicki Paweł & Monika, NY
Korga Krzysztof, NY
Korsak Irene M., MD
Kowalski Artur & Katarzyna, NJ
Kowalski Stanisław, NJ
Krol George, NY
Krzyżowski Marian, MI
Kubarek Alan, PA
Kubiak Krzysztof, NY
Kucia Katarzyna, NY
Langowski Krzysztof, NY
Langowski Beata, NY
Lipski Janusz, NY
Madajewicz Krystyna & Stefan, NY
Matyjaszewski Krzysztof & Malgorzata, PA

McMahon Susan, PA
Micgiel John, CT
Misztela Regina, NJ
Mohylowski Edward T, NY
Mościcki Grażyna & Jerzy, NY
Murawski Agnes, CT
Nowicka McLees Bożena, IL
Oktawiec Wojciech, NY
Olender Stanisława, IL
Olszewski Paula J., NY
Olszewski Elżbieta, NY
Orawiec Thomas, NY
Orłowski Walter, NY
Pająk Mieczysław, NY
Pelc Stanisław, NY
Pelc Andrzej, NY
Pelc Zofia, NY
Piskorski Walter, NH
Prus Jerzy, NJ
Reiss Robert F., NY
Riess Andrzej & Iwona, NY
Rządca Barbara W., MI
Schwonek Matthew R., AL

Sierant Krzysztof, NJ
Skibicki Christopher & Eva N., FL
Skowron Janusz & Anna, NY
Skrodzki Małgorzata & Tomasz, NY
Sławińscy Małgorzata i Witold, Poland
Smigiel Felix, IN
Sosidko Cezary, NJ
Stanclik Gregory, MD
Suchecki-Szewioła Irena, CA
Świątkowski Jerzy, NY
Toczek Maria Tekla, CA
Vaughan Krystyna, CT
Weiss Czesław, NY
Wesoły Szczepan, Italy
Wielkoszewski Arthur, NJ
Wilczek Frank, MA
Wilczek Lech & Jolanta, DE
Wojcieszek Bogusław, OH
Wolińska Wanda, NY
Zachariasiewicz Walter, MD
Zajkiewicz Wiktor, Poland
Zieliński Ellen, NY

Członkowie zwyczajni – Ordinary members

Abramczyk Mary
Acosta Amber G., VT
Adamek-Twarowska Zofia, NY
Albera Krzysztof, NY
Ardelt Barbara & Wojciech, NY
Axentowicz Marek, Poland
Babińska-Czartoryski Grażyna, Canada
Balawajder Irena, NY
Bellak George, NY
Berghammer Ann W., IL
Białkowski Leon, AZ
Bielski Mary & Zygmunt, NY
Biskupski Mieczysław, CT
Borowski Jason, NY
Borys Iwona, NY
Bourne Joshua, United Kingdom
Branas Anna, PA
Breger Krystyna, NY
Buhl-Tatka Beata, NY
Bulas Romuald, NJ
Burghardt Andrzej, NJ
Carls Alice-Catherine, TN
Charlam Bogdan, CT
Chodakiewicz Marek J., DC
Chruściel Jadwiga, NY
Chyra-Rolicz Zofia Krystyna, Poland
Cierpikowski Henry, CT

Cypryk Marek, Poland
Czajkowska Małgorzata, NY
Czarkowski Dariusz, NY
Czarnecki Jacek & Agnieszka, NY
Czekaj-Farber Anna, CT
Czop John D., NJ
Dąbrowski Andrzej J., NY
Dąbrowski Maciej, NY
Dawson Heather, CT
Demchuk Agata, NY
Długoszowie Barbara i Leszek, Poland
Dobrzański Sławomir, KS
Dombrowski Henry, NY
Drağ-Bylica Mariola, Poland
Drycz-Freeman Irena,
Dunn John, GA
Ellena-Wygonik Mary Louise, PA
Findeisen Anna & Andrew, FL
Fryc Grzegorz, NY
Fryszczyn Bogdan, NJ
Fryszkowski Brosch Jolanta, NY
Galanis Agata, NY
Gieniewski Czesław, NJ
Gmerek John J., NY
Gołębowska Zenia, NY
Grabska-Wnęk Małgorzata, Poland
Grochowski Grace, NJ

Gronkiewicz Edmund, IL
 Grus David E., PA
 Gwizdka Jacek, TX
 Gwóźdź Joanna, NY
 Halicka-Ambroziak Halina Dorota, NY
 Hartman Richard, NY
 Hetzel Gunkel Ann, IL
 Holmgren Beth, NC
 Hryniewicz Bohdan Chester, FL
 Izak Dorota E., NY
 Jachowicz Janusz, Poland
 Jamrozik Ewa & Wojciech, NJ
 Jarniewicz Andrzej, NY
 Jurkiewicz Christopher P., NY
 Kaczmarek John, NJ
 Kaleniak Eugene, NY
 Kaluza-Marciniak Małgorzata, NY
 Kaminska-McNamara Grazyna, NJ
 Kamiński Dorota, WI
 Kancylarz Jason, NJ
 Kedron Jane, NJ
 Kilbourne, III Charles E., NY
 Kitaszewski Henryk, NSW
 Klimczuk Stephen, NM
 Kłopotowska Zofia, NY
 Komańska Henryka, NY
 Korzeb Kazimierz, NJ
 Kosińska-Hartowicz Hanna, NY
 Koszarski Richard J., NJ
 Kowalczewski Yvonne, MA
 Kozaczek Antoni & Grażyna, NY
 Kozaczka Grażyna, NY
 Koziej Piotr, NY
 Krawczyk Rafał, CT
 Krawiec Jan F., IL
 Kurczaba Christopher, IL
 Kurczyński Thaddeus W., OH
 Kuskowski Christine B., NY
 Kutolowski John F., NY
 Latkowska Dominika, NY
 Lawrynowicz Witold, NY
 Lech Barbara, NY
 Legutko Barbara, NY
 Loss William M., CA
 Łuczak Andrew, IL
 Łukasiewicz Sławomir, Poland
 Lutostańska Izabela, ME
 Majdalany Gibran & Małgorzata, NY
 Majewski Karen M., MI
 Makarska-Cermak Leokadia, NY
 Makuch Thomas, CT
 Malenski Melvin M., MD
 Maliński Tadeusz, OH
 Malota Wojciech, Poland
 Marchocki Kathryn, NH
 Marshall Kenneth, WA
 Massey Bożena, NY
 Matynia-Adams Elżbieta, NY
 Mazur Edward, NY
 Mędrzak-Conway Marta, Poland
 Meros Edward J., MD
 Mikoll Ann T., NY
 Milewska Regina Ewa, NY
 Mleczo Wojciech T., NJ
 Myśliwiec Paweł, NJ
 Natkaniec Stanisława & Jan, NY
 Nawakowski Aleksandra, CT
 Nieduzak Tadeusz R., MA
 Niemiec Ireneusz, NY
 Nosorowski Dariusz L., NY
 Nowakowski Edward, NY
 O'Brien George & Ania, MA
 Olszewska-Ferenzy Małgorzata & Ferenzy Piotr, NY
 Opałka Wiesław, NY
 Ostaszewski Krzysztof, IL
 Palade Jadwiga, FL
 Pawlik Anna, NY
 Pawłowski Michael, NY
 Pease Neal, WI
 Pekron Philip, IL
 Piątkowska-Stepaniak Wiesława, Poland
 Piekarz Bożena, NY
 Pietrusiewicz Aleksandra, NY
 Pilarczyk Roma, MA
 Pitula Leszek, NY
 Poczobutt Marian, NY
 Polak Iwona, NY
 Polonsky Antony, MA
 Porwit Andrzej, PA
 Powers Zachary Frederick, Netherlands
 Prądyński, Ph.D. Andrzej, TX
 Provost Nathan, KS
 Przytycki Józef H., MD
 Pula James S., IN
 Pyz Anna, NY
 Raczkowski Tomasz, NY
 Reilmann Christopher, CO
 Reu Scott, CO
 Robertson Jennifer, TX
 Rogalski Krzysztof, Poland
 Rogawski Paulina, NY
 Roland Maja, NY
 Rubinsztajn Sławomir i Małgorzata, NY
 Rydzewski Ireneusz, NY
 Rys Stanislaw, NY
 Rzamek Krzysztof, NY
 Sadowski Andrew, NJ
 Sekowski Katherine J., NY
 Senner Mateusz, NY
 Setwyn Eugene, WI

Shmukler Yosef, IL
Siekierski Maciej M. Ph.D., CA
Singleton Alexander, IN
Skibicki Russell, FL
Skowroński Kevin, NY
Słowikowska Agata, NY
Socha Adela Katarzyna, FL
Sockler Peter, NY
Soltan Karol, Ph.D., MD
Spoagis Jadwiga, NY
Stępień Adam, NJ
Stern Nathan
Stroba OMI Marek, CA
Święcicka-Ziemianek Maria, PA
Synakowski Robert, NY
Szczepkowska Jolanta, NY
Szczotka Chester, MI
Szewczyk Halina, NY
Szlechta Janusz, NJ
Szpakowska Anna H., NY
Szyposzyński Andrew S., NJ

Tazbir Zbigniew, NH
Trochimczyk Mariusz, NY
Trzcionkowska Irena, NY
Turalski Ann S., NJ
Winnicki Ksenia, NY
Wise Andrew Kier, NY
Wnęk Andrzej, Poland
Wojdyła Jan, NY
Wolinsky Cara, NY
Woyczynski Wojbor A., OH
Yanta John W., TX
Yerokhin Edgard
Zachary Paul, CA
Zajac Jarosław, NY
Zakrzewski Jadwiga, NY
Zalewska Ewa, NY
Zeranska Elżbieta, NY
Zielińska Eleonora, Poland
Zielińska-Haxton Weronika, NY
Zimmerman Joshua D., NY
Ziobroń Andrzej, Poland

Członkowie studenci – Student members

Branas Michael, PA
Gradowski Gustaw, DC
Kozon Martin, CT
Puchalski Piotr, NY
Roman Patrycja, NJ
Sendlewski Gene Tyler, NY

Skowroński Olivia, NY
Slabuszewska Zuzanna, NY
Slabuszewska Lidia, NY
Sobczak Agata, NY
Stefanski Matthew, DC
Woolcott Julian, PA

Członkowie seniorzy – Senior members

Mieczysław Gubernat & Jolanta Kulpa-Gubernat, NY
Abramski Walter, NJ
Adamus Wojciech, NY
Austin Frank, NY
Babiak Eugenia T., NJ
Bagiński Jan, NJ
Best Paul, CT
Bielakowski Louis, IL
Bielawski Marvin, NJ
Bieniecki Henry S., AZ
Bieńkowski Andrzej, NJ
Biranowski Jerome, NY
Brodzka Wanda, NY
Buczek Daniel, NY
Bulsiewicz Frank W., S.C.
Bussgang Julian & Fay R., MA
Bylinka-Ołdakowska Jadwiga, NY
Chlus Wiesław A., CT
Chmara Donna, NJ
Chmielewska Krystyna, NY

Cios Krzysztof, VA
Czerwiński Stanley, NY
Dąbrowska Janina, NY
Devlin Helen S., NY
Domitrz Witold, NY
Dziewanowska Zofia E., CA
Gołąb Janina, IL
Golak Marek, NY
Górzyński Janusz, NY
Grosso Virginia, NY
Grubiński Stefan, CA
Heyda Magdalena, NY
Jachimczyk Marianna W., NY
Jajko Edward A., CA
Janusz Gerald G., PA
Januszewska Aleksandra, NY
Jasionek Janina, NY
Jaworowska Władysława, NY
Jeżewska Alicja, NY
Kaczorowski Gregory J., NJ

Kałużny Eugene L., WI
 Karoński Mieczysław & Elżbieta, NY
 Karwowski Jerzy, NY
 Kasprzak Kazimierz, MD
 Kazan Maria, NY
 Kazubowski Maciej, NY
 Kitajewski Ludomir, CA
 Klys Frances, NY
 Kmiec Edward U., NY
 Kogut-Lowell Mary, FL
 Koproski Alexander R., CT
 Korcz Władysław, NY
 Kordal Maria, NY
 Kosinski Wallace J., OH
 Kosinski Richard H., CT
 Kruszewski Z. Anthony, TX
 Kulczycki John, IL
 Kulski Julian E., D.C.
 Lachowski Maria & Teodor, NY
 Lang Henry J., NY
 Leśniak Kinga & Jerzy, NY
 Lorenc Wanda Paulina, NY
 Los Camilla, MA
 Łozińska Grzywacz Cecylia, NY
 Ludwikowska Anna, FL
 Madejski Mieczysław, NY
 Majka Canon Philip S., VA
 Matala Henry & Susan, NY
 May Agnieszka, NY
 Mazur Teresa, NY
 McCormack Halina, NY
 Mellerowicz Lukasz & Bożena, FL
 Michalak Piotr, NY
 Michalski Mark, VA
 Michalski Grażyna, NY
 Morgan George L., CA
 Myc Andrzej, MI
 Nachajska Alicja, NY
 Namiesnikowski Conrad A., Canada
 Narbuntowicz Janina, NY
 Nasiadka Jan, NY
 Neale John & Susan, MA
 Niebrzydowski Jan, CT
 Niebrzydowski Walter, NY
 O'Keefe Bernadette, NY
 Olbrycht Henryk, NY
 Olechowski Andrew, NY
 Olszewski Józef, FL
 Ozimek Bronisław, NY
 Pagowski Stefan, Canada
 Pendzick Irene, NY
 Petryka Zbysław J., CA
 Peza Marianna, NY
 Piątkowska Danuta, NY
 Piątkowska-Stepaniak Wiesława, Polska
 Pieniak Edward, NY
 Płochocki Krystyna, NJ
 Płoszaj Roman, NY
 Podbielski Andrzej, NY
 Pogorzelski Władysław & Katarzyna, NY
 Polakowska Teresa, NY
 Popiołek Leszek, Poland
 Przybylak Jadwiga, NY
 Rapa Wojciech Adam, Poland
 Redlińska Danuta, NY
 Rudnicki Roman H., FL
 Sajewicz Stephen, MI
 Satryan Mira, NY
 Saykiewicz Olaf, PA
 Skarbowicz Piotr, CA
 Slusarski Lubomir, Poland
 Soczewka Longina, NY
 Stachowiak Andrzej, CT
 Stankiewicz Amelia, NY
 Stefanowicz Teresa, NY
 Stoy Carl S., AZ
 Stypiński Louis, CT
 Suwala George, FL
 Świerbutowicz George, NY
 Świstak Stanisław, NY
 Szafrankowska Sabina, NY
 Szczerba Uta, NY
 Szkiłądź Stanisława, NY
 Szuttenbach Stanisław H., NY
 Szydłowski Barbara, NY
 Szymański Leonard, NC
 Targowski Andrew, CA
 Tarnacka Sadocha Halina, NY
 Trochimczyk Maja, CA
 Turel Henry, NY
 Turkowski Tadeusz, NJ
 Turyl Henryk, NY
 Urbanowicz Gilbride Bożenna, NY
 Wrzesiński Julia, NY
 Walczak Wojciech, NJ
 Wawryniuk Andrzej, Poland
 Weber Genowefa, NY
 Wibrowski Adam, France
 Wierzba Genowefa, NY
 Wilk Wanda, NY
 Witelska Maria, NY
 Witkowski John F., NY
 Witkowski Robert J., MI
 Włodarczyk Stanley, CT
 Włodkowski John B., ME
 Wójcik Genowefa Wanda, NY
 Wolicka Irena M., NY
 Woźniak Jolanta & Wiesław, NY
 Wyczałek Beata, NY
 Wypiański Stanley A., OH

Zaba Matthew, CT
Zabler Robert, NY
Zaleski Christina M., NY
Zaleska Urszula, NY
Zawadzka-Różańska Magdalena, NY
Zdaniewsky Wiesław A., NJ

Zeleska-Bobrowski Zosia, NY
Zigliński Thomas, IL
Ziółkowska-Boehm Aleksandra, DE
Zolkowski Helena, IL
Zubrzycki Angela, NY

Członkowie instytucje – Institutional members

AMN Corporation, NY
Genyca Corporation, NJ
City Skyline Inc., NY

Karczma, Inc., NY
Paweł Szymański, Esq., NY
Joanna Gwóźdź, Esq., NY

Członkowie zwyczajni, rodzinne – Ordinary members, family

Amaral Gradowski Macedo Carolina, Peru
Binienda Maria & Wiesław, OH
Blacha Bożena & Stanisław, NY
Brzostek Marta & Marek, NY
Dąbrowski Jarosław & Katarzyna, NY
Dobroszycki Felicja & Joanna, NY
Fidel Ewa & David, NY
Figiel Krystyna, NY
Frączek Joanna & Witold, CA
Jankowiak Ryszard & Marzenna, KS
Kelker Norman & Hanna, NY
Kubiak Denis, TX
Latos Paweł & Dominika, PA
Leniartek Małgorzata & Adam, NY
Lenkiewicz Tomasz & Julie, IL
Miekina Iwona & Chris, NJ
Milbrandt Jacek, PA
Milczarek Richard J. & Rosemary S., IL
Zdzisław Fortuniak & Margaret Kostrzewski, PA
Myśliwiec Bogusław & Adriana, NJ

Niepokój Halina & Paweł, NY
Obrycki Sławomir & Karolina, NY
Palczewski Krzysztof & Grażyna, CA
Paszkowski Andrzej & Alina, NY
Piziak Joanna, NJ
Ptak & Amy Smardz Gary J., NY
Rembisz Arkadiusz & Magdalena, NY
Roland Maja & Ryszard, NY
Saletnik John and Susan, MA
Solarz Katarzyna & Zbigniew, NY
Solinski Edward L., NJ
Stafiej-Kostrzewa Marzena & Stafiej Adam, NY
Stefański Monika & Leszek, NJ
Thornton Sylwia & James, S.C.
Tolskic - Uszynski Olga, TX
Uszynski Danuta & Eugene, NY
Winnicki Christopher & Alicja, NY
Wrzeszczyński Wanda & Kazimierz, NY
Yaworski Monika & Ray, NY

Członkowie organizacje niedochodowe – Not-for-profit member organizations

Henryk Sienkiewicz Educational Society, INC, NY
Karol Pilarczyk Foundation, INC., MA
Marie Skłodowska-Curie Professional Women's Assoc., INC, NY
Our Lady of Poland Church, NY
Polish & Slavic Center, Inc., NY
Polish Army Veterans Association of America, Post 74, NY
Polish Army Veterans Association of America, Post 21/201, NY
Polish Supplementary School Council of America, Inc., NY
Polish-American Cultural Center, NY
Polish Army Veterans Association of America District No. 2, Inc., NY
Polish Veterans of World War II, NY
Pulaski Association of Business & Professional Men, Inc.
The Polish Mission of Orchard Lake Schools, MI
Polonia Technica, Inc., NY
Polish Youth Association of New York, NY

Legion of Honor of the Pilsudski Institute of America Application

Name: _____

Address: _____

Email: _____

Phone: _____

The pledge of \$5,000 can be paid in installments over the time of 2 years
(a payment of \$1,250 every 6 months).

Please describe your preferred method of payments

In memory of _____

Please make checks payable to the Pilsudski Institute of America.
The Institute is a non-profit institution, Section 501 ©(3)
Internal Revenue Code; membership and donations are tax-deductible.

Pilsudski Institute of America
138 Greenpoint Avenue, Brooklyn, NY 11222
www.pilsudski.org, office@pilsudski.org, 212 505 9077

Deklaracja Członkowska Instytutu – Membership Application Form

Pilsudski Institute of America
138 Greenpoint Avenue, Brooklyn, NY 11222
Tel. 212-505-9077
office@pilsudski.org, www.pilsudski.org

Name: _____

Address: _____

City: _____ State: _____ Zip: _____

Phone: _____ Email: _____

Please accept my application for membership in the Piłsudski Institute of America

Please check one:

☐ \$30 Student / Senior	☐ \$60 Regular	☐ \$80 Dual
☐ \$100 Non-Profit Org.	☐ \$120 Sustaining	
☐ \$300 Corporations	☐ \$1000 Life Member	
☐ \$5000 Legion of Honor	☐ Special Donation: \$ _____	

Please make check or Money Order payable to Piłsudski Institute of America. The Institute is a non-profit Educational Institution, Section (501 (c)(3) Internal Revenue Code; membership dues and donations are tax deductible.

We also gratefully accept institutional memberships, bequests, and other special contributions.

Please contact the Institute at the address or phone above to discuss details.

SPONSORZY

PATRONAT MEDIALNY

» Leon Wyczółkowski (1852-1936)
„Fasada Sukiennic i wieże Kościoła Mariackiego w Krakowie”,
akwarela, sygnowana, 63.5x43.5cm.

A NON-FOR-PROFIT EDUCATIONAL INSTITUTION

(CONTRIBUTIONS ARE DEDUCTIBLE FOR INCOME TAX PURPOSES - 501 © (3))

138 GREENPOINT AVENUE, BROOKLYN, NY 11222

Tel. 212-505-9077

e-mail: office@pilsudski.org

WWW.PILSUDSKI.ORG